

ЗМІСТ
Засідання дев'яте, ранкове
(Четвер, 17 вересня 2015 року)

Складення присяги народними депутатами України Шверком Г.А. і Севрюковим В.В.	...5
Заяви фракцій “Блок Юлії Тимошенко” і “Об’єднання “Самопоміч”	...6
Розгляд проекту Постанови “Про Звернення Верховної Ради України до держав-членів та інституцій Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, Австралії, Канади, Японії та інших держав світу та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донбасу”	...8
Виступ Прем’єр-міністра України Яценюка А.П.	...18
Внесення змін до:	
Бюджетного кодексу України щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання	...20
Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок” стосовно державних деривативів щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання	...20, 43
розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування під час реструктуризації державного і гарантованого державою боргу та його часткового списання	...20, 49
Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік” щодо підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати	...20, 57

Прийняття Постанови “Про забезпечення фінансової стабілізації в Україні в рамках виконання програми Міжнародного валютного фонду “Механізм розширеного фінансування”	...55
Прийняття Постанови “Про відставку віце-прем’єр-міністра України Вощевського В.М.”	...73
Розгляд проекту Постанови “Про звільнення Квіташвілі О. з посади міністра охорони здоров’я України”	...74
Розгляд проекту Постанови “Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору на зайняття посад членів Національного агентства з питань запобігання корупції”	...83
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...101

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

17 вересня 2015 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги народні депутати! Прошу, заходьте до сесійної зали і займайте свої робочі місця.

А перед тим, як ми розпочнемо реєстрацію і перейдемо до розгляду питань порядку денного, хочу вас поінформувати, що вчора пролунала заява ватажка бойовиків Захарченка про намір провести на окупованій території фейкові вибори під дулом автомата. Вчора була відповідна реакція Президента на таку заяву. Я думаю, що український парламент також має відреагувати відповідною позицією з цього приводу про неприпустимість будь-яких виборів під дулом автомата. Потрібно зобов'язати, щоб Росія виконала всі вимоги Мінського протоколу. Оскільки Україна і світові партнери підкреслюють, що виконали всі необхідні пункти цих домовленостей, тут має бути абсолютно чітка позиція. Зрозуміло, що така позиція може поглибити військове протистояння, що є неприпустимим. Тому відповідна реакція повинна бути достатньо жорсткою і принциповою.

Я доручив учора Комітету з питань європейської інтеграції підготувати спільну заяву Верховної Ради України. Така заява вже підготовлена, зараз розглядається комітетом. І я думаю, що ми могли б сьогодні розглянути її першою, обговорити, тому що це потребує обговорення, і після того ми перейшли б до розгляду питань порядку денного.

Щодо порядку денного. Сьогодні він є надзвичайно важливий. І я хочу підкреслити, що Україні дуже важливо дотримуватися

всіх взятих на себе зобов'язань, бути надійним партнером в очах світу і неухильно виконувати соціальний контракт з громадянами України. Сьогодні в порядку денному пакет фінансово-економічних проектів законів, внесений урядом на розгляд Верховної Ради України. Прийняття відповідних рішень дасть змогу підвищити соціальні стандарти. Я розраховую на те, що наша політика полягатиме в тому, щоб підтримати кожного українця, і ми відставимо в сторону політичні амбіції, об'єднаємося навколо розвитку нашої країни і не ставитимемо палиці в колеса велосипеда, який і так важко їде.

Коротка інформація щодо прийняття рішень вчора. Ми ратифікували п'ять міжнародних угод, ключовою з яких є Конвенція Міжнародної організації праці про основні цілі та норми соціальної політики, денонсували чергову міжнародну угоду з Росією, прийняли звернення до ООН з нагоди 70-річчя.

Тепер щодо питань порядку денного, про які я щойно сказав. У нас є питання реструктуризації. Ви знаєте, що програма співпраці з Міжнародним валютним фондом передбачає 17,5 мільярда доларів на підтримку України, але навіть ця сума не дає змоги обслуговувати державний борг. Тому дуже важливо, щоб сьогодні ми розглянули весь пакет проектів законів. Там немає виключень, вони працюють разом. Дуже важко приймати такі відповідальні рішення окремо, оскільки у нас не буде ресурсу на підвищення соціальних стандартів.

Колеги, прошу підготуватися до реєстрації. Займайте свої робочі місця.

Увімкніть систему "Рада". Прошу реєструватися.

У сесійній залі зареєструвалися 302 народних депутати. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, 16 вересня 2015 року Центральна виборча комісія зареєструвала народних депутатів України, обраних на позачергових виборах 26 жовтня 2014 року, Шверка Григорія Ароновича та Севрюкова Владислава Володимировича, включених до виборчого списку партії “Блок Петра Порошенка”. Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Шверк Григорій Аронович.

Будь ласка, Григорію Ароновичу.

ШВЕРК Г.А., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). “Присягаю на вірність Україні. Зобов’язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов’язки в інтересах усіх співвітчизників”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо колегу з офіційним вступом на посаду народного депутата України. Бажаємо успіхів у вашій роботі.

Запрошую на трибуну для складення присяги народного депутата України Севрюкова Владислава Володимировича.

Будь ласка, Владиславе Володимировичу.

СЕВРЮКОВ В.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). “Присягаю на вірність Україні. Зобов’язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо, шановний колего, зі вступом на посаду і бажаємо успіхів.

Шановні колеги, хочу вас поінформувати, що народні депутати, які щойно склали присягу, написали заяву про входження до депутатської фракції “Блок Петра Порошенка — Солідарність” і також увійшли до складу коаліції у Верховній Раді.

Шановні колеги, я отримав звернення від двох фракцій (“Блок Юлії Тимошенко” і “Самопоміч”) з проханням оголосити 15-хвилинну перерву. Але замість перерви вони просять отримати можливість на трихвилинний виступ. Правильно я зрозумів?

Юлія Тимошенко. Будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”)*. Шановні колеги! Я хотіла б звернутися зараз до Голови Верховної Ради і до всіх народних депутатів. Сьогодні розглядатимуться три законопроекти і один проект постанови, які будуть, по суті, давати дорогу реструктуризації боргів України перед зовнішніми кредиторами.

Хочу наголосити на тому, що це питання стосується не лише цього парламенту і не лише цього періоду історії. Документи, які нам пропонується сьогодні прийняти, стосуються прийдешніх поколінь як мінімум на 40 років. Це означає, що ми сьогодні будемо приймати рішення, яке боргове навантаження, який

борговий зашморг ми не лише на країну візьмемо, а що ми залишимо нашим дітям, а частково й онукам.

Тому моя пропозиція така. Ні в якому випадку не допустити розгляду цих законопроектів за скороченою процедурою. Такі доленосні для країни рішення мусять не лише обговорюватися по літерах і комах, вони мусять, безумовно, бути зрозумілими суспільству. Нашвидкуруч їх приймати просто ніхто в цьому залі не має права.

І тому я просила б від імені нашої фракції і фракції “Самопоміч” розглядати законопроекти [№3056](#), [№3057](#), [№3058](#), [№3059](#) за повною процедурою. Тут розглядається історія України, шанс на її життя і відповідальність кожного за прийняті рішення.

Передаю слово лідеру фракції “Самопоміч”.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Шановні колеги, ми з вами дев’ять місяців тяжко дискутуємо над кожним питанням, над кожною літерою. Часто трапляється, що за тією дискусією вихлюпуємо з водою дитину.

Протягом трьох днів фракція “Самопоміч” спільно з Кабінетом Міністрів, Прем’єр-міністром, нашими колегами, а вчора до пів на першу ночі з Президентом України дискутувала щодо найважливіших питань нашої країни. Тому ми сьогодні підтримуємо пропозицію, щоб у цьому залі відбулася публічна дискусія, а потім ми б вирішили, що робити. Для чого ця публічна дискусія? Люди в цій країні, які є замовниками нашої роботи, повинні володіти інформацією. І не треба боятися людей. Тому ми підтримуємо цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, як я і говорив, у нас є Звернення Верховної Ради України до держав-членів та інституцій Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, Австралії, Канади, Японії та інших держав світу та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донбасу. Підготував це звернення профільний Комітет з питань європейської інтеграції. Ірина Геращенко опікувалася цим питанням. І є необхідність зараз включити його до порядку денного як заяву, розглянути, щоб ми могли оперативного реагувати як український парламент.

Якщо не буде ваших заперечень, я зараз поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного і прийняття відповідного звернення. І далі ми розглянемо це питання першим на порядку денному. Немає заперечень, колеги? Немає. Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція профільного комітету включити звернення Верховної Ради України щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донбасу. Прошу підтримати включення цього питання до порядку денного та прийняття відповідного рішення. Готові голосувати, колеги? Прошу підтримати цю пропозицію.

“За” — 220.

Майже.

Колеги, займіть свої робочі місця, будь ласка. Йдеться про включення до порядку денного проекту Постанови “Про Звернення Верховної Ради України до держав-членів та інституцій Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, Австралії, Канади, Японії та інших держав світу та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донбасу”. Будь ласка, прошу голосувати. Прошу підтримати.

“За” — 221.

Ще не всі депутати зайняли свої робочі місця.

Готові, так? Зараз ми включимо до порядку денного.

Ірина Геращенко. Будь ласка, 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Я хочу звернутися до вас і сказати, що насправді заяви Верховної Ради до наших міжнародних колег мають важливе значення. Остання така заява до Європейського парламенту була проголосована і підтримана українським парламентом щодо посилення санкцій проти Російської Федерації і звільнення політв'язнів, зокрема Надії Савченко. І вона відіграла велике значення в тому, що у вересні цього року відповідна заява була прийнята Європейським парламентом.

Зараз Комітет з питань європейської інтеграції і багато наших колег із Комітету у закордонних справах виступили з ініціативою звернутися до світу щодо тиску на Російську Федерацію з вимогою виконати Мінські угоди до кінця 2015 року, засудити те, що сьогодні Російська Федерація по суті є ініціатором незаконних виборів, які намагаються провести в окремих районах Донецької та Луганської областей, що призведе до ескалації конфлікту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Колеги, я думаю, всім зрозуміло, що це важлива заява. Будь ласка, займайте свої робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного проекту Постанови “Про Звернення Верховної Ради України до держав-членів та інституцій Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки, Австралії, Канади, Японії та інших держав світу та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донбасу” ([№3123](#)). Прошу голосувати і підтримати.

“За” — 236.

По фракціях і групах, будь ласка.

“Блок Петра Порошенка” — 112, “Народний фронт” — 65, “Опозиційний блок” — 0, “Самопоміч” — 17, Радикальної партії

Олега Ляшка — 0, “Батьківщина” — 14, партія “Відродження” — 8, “Воля народу” — 0, позафракційні — 20.

Шановні колеги, є пропозиція розглянути цей проект постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати пропозицію щодо розгляду за скороченою процедурою.

“За” — 189.

Дякую. Рішення прийнято, шановні колеги.

Ірина Геращенко. Доповідайте, 3 хвилини. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Я насамперед хочу звернутися до тих, хто критикує Мінські угоди. І Президент України, і український парламент, і український уряд дуже чітко заявляють про те, що Мінські угоди не виконуються однією із сторін — Російською Федерацією. Але Мінські угоди діють, тому що сьогодні дуже серйозна антипутінська коаліція у світі, і ми маємо докласти всіх зусиль для посилення тиску проти країни-агресора.

Отже, Звернення Верховної Ради України до держав-партнерів (демократичних держав світу) та міжнародних організацій щодо намірів проведення незаконних виборів в окремих районах Донецької та Луганської областей:

“Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади виступає за проведення вільних, демократичних і прозорих виборів місцевих органів влади в окремих районах Донецької та Луганської областей, які мають відбутися згідно з чинним українським законодавством та відповідно до стандартів Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Закріплення саме такого положення в Комплексі заходів з виконання Мінських домовленостей стало однією з ключових умов мирного врегулювання.

З метою реалізації досягнутих представниками України, Російської Федерації та ОБСЄ домовленостей парламентом України вжито низку заходів. Зокрема, ухвалено Закон України “Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей”, підтримано проект

Закону України “Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади” в першому читанні.

У цьому зв'язку Верховна Рада України обурена повідомленнями про провокаційні наміри маріонеток Кремля провести псевдовибори в окремих районах Донецької та Луганської областей України 18 жовтня та 1 листопада 2015 року. Такий виборчий фарс не відповідає ні чинному українському законодавству, ні загально визнаним демократичним стандартам ОБСЄ та є свідомим кроком, спрямованим на зрив мирного процесу.

Нагадуємо, що аналогічне рішення і подальше проведення псевдовиборів в окремих районах Донецької і Луганської областей 2 листопада 2014 року завдало значного удару по Мінських домовленостях і призвело до ескалації конфлікту на Донбасі.

Чесні та демократичні вибори до органів місцевого самоврядування Донецької та Луганської областей неможливі під дулами автоматів. Вільне волевиявлення громадян України, які сьогодні перебувають на тимчасово окупованій території, можливе лише за умови проведення виборів у безпечних умовах, без будь-якого зовнішнього тиску, у чіткій відповідності до українського законодавства, а також згідно зі стандартами та за умови відповідного моніторингу з боку БДІПЛ/ОБСЄ.

Росія та бойовики також не демонструють жодного прогресу у контексті виконання інших пунктів Комплексу заходів з реалізації Мінських домовленостей, зокрема щодо відведення важких озброєнь від лінії зіткнення, забезпечення з боку Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ як верифікації цього процесу, так і моніторингу за територією окремих районів Донецької та Луганської областей та неконтрольованої урядом України ділянки державного кордону, обміну заручниками та відновлення Україною контролю над ділянкою спільного кордону з Російською Федерацією.

Враховуючи безумовний та необмежний вплив, який Російська Федерація має на підконтрольних їй бойовиків, відсутність конструктивних кроків Москви свідчить про свідоме нехтування

Кремлем взятими на себе зобов'язаннями. Складається враження, що Москва свідомо маргіналізує окремі райони Донецької та Луганської областей України, перетворює їх на чорну діру безвідповідальності та хаосу, підбурюючи до проведення псевдовиборів.

Україна виконала свої зобов'язання в рамках Мінських домовленостей. Успішне мирне врегулювання залежить виключно від спроможності, бажання та готовності офіційної Москви ефективно реалізувати свою частину зобов'язань.

Верховна Рада України рішуче підтримує міжнародні зусилля, передусім з боку Європейського Союзу, ОБСЄ, Сполучених Штатів Америки, Австралії, Канади, Японії та інших демократичних держав світу, спрямовані на врегулювання ситуації на сході України, та у світлі відкриття роботи 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН закликає звернути особливу увагу на зухвалі дії Росії та підтримуваних нею бойовиків.

Верховна Рада України вкотре закликає Раду Безпеки Організації Об'єднаних Націй та Раду Європейського Союзу прискорити розгляд звернення українського парламенту від імені України від 17 березня 2015 року стосовно розгортання на території України міжнародної операції з підтримання миру і безпеки.

Верховна Рада України вважає можливі псевдовибори в окремих районах Донбасу тією межею, яку Росія не має права перетнути. У цьому зв'язку український парламент закликає міжнародну спільноту посилити всебічний тиск на Російську Федерацію з метою уникнення зриву Мінських домовленостей”.

Просимо підтримати цей проект постанови, шановні колеги, тим паче, напередодні сесії Генеральної Асамблеї ООН, яка відбудеться в Нью-Йорку вже наприкінці вересня.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, ще одне важливе зауваження. Дійсно, ми цей текст готували сьогодні вночі і зранку, у вас є інший текст. Але ви бачите, що той, що я озвучила, має більш жорсткі номінації по відношенню до Російської Федерації. І це я прочитала текст з доповненнями, який ми підготували з колегами — членами Комітету з питань європейської інтеграції і Комітету у закордонних справах. І просто технічно наш відділ не встиг роздрукувати цей текст.

Я зачитала текст, який ми пропонуємо узгодити, він є більш жорстким. По-перше, тут є чіткі позиції щодо звернення до міжнародної спільноти і більш жорстка оцінка дій Москви та її маріонеток, які сьогодні намагаються влаштувати псевдовибори.

Я перепрошую за те, що ми не встигли поширити цей варіант.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно.

Був базовий текст, але потім була робота в комітеті, і зараз ви почули доопрацьований варіант комітету, в який входять представники всіх фракцій. Вони розглянули це питання досконало.

Будь ласка, запишіться на виступи: два — за, два — проти.

Роберт Горват, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

ГОРВАТ Р.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №68, Закарпатська область, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Фракція підтримуватиме цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Борис Іванович Тарасюк, “Батьківщина”. Будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”). Дякую. В принципі, немає сумніву, що потрібно засудити дії терористичних угруповань на Донбасі, їх наміри провести так звані вибори. Тому в цій частині ініціативу можна підтримати. Оскільки я не відношуся до тієї частини Комітету у закордонних справах, з якою погоджувався цей проект постанови, я вважаю за необхідне внести пропозицію про вилучення речення, в якому йдеться про те, що Мінські домовленості залишаються міжнародно визнаним планом дипломатичного урегулювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні громадяни України! Шановні народні депутати! Минув рік, як Президент Порошенко під тиском Росії та лідерів Німеччини і Франції став у Мінську на ганебний шлях поступок російському агресору.

Сьогодні вже для всіх очевидно, що попри всі сподівання наших європейських партнерів, Президента Порошенка та частини українських громадян так звані Мінські угоди не привели ні до миру, ні до повернення окупованої частини Донбасу. Натомість цей шлях призвів до антиукраїнської зради у стінах Верховної Ради України та попереднього ухвалення путінських змін до Конституції, розвалу проєвропейської коаліції у парламенті, розколу в українському суспільстві та нового пролиття крові українців у Києві.

Фракція Радикальної партії вимагає рішуче відкинути Мінські угоди як незаконні, антиконституційні і юридично нікчемні з огляду на міжнародне право. Це мертвонароджене дитя ганебної політики умиротворення агресора не дає жодних перспектив досягнення довготривалого миру. Натомість Мінськ стає символом геополітичного провалу Заходу та фіаско всієї європейської політики безпеки початку XXI століття, як Мюнхен знаменував крах європейської політики безпеки в міжвоєнний період минулого століття.

Ми заявляємо, що міжнародна альтернатива Мінським угодам є, і вона очевидна для всіх чесних та тверезомислячих людей. Це Будапештський меморандум про гарантії безпеки, надані Україні всіма ядерними державами — постійними членами Ради Безпеки ООН в обмін на нашу відмову від третього у світі арсеналу ядерної зброї.

Ми вимагаємо радикального посилення міжнародних переговорних позицій України шляхом залучення до переговорів всіх країн — гарантів за Будапештським меморандумом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Долженков, “Опозиційний блок”. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Фракція “Оппозиционный блок” категорически настаивает на выполнении Минских договоренностей, в отличие от предыдущего выступающего, поскольку мы не видим другой альтернативы мирному урегулированию процесса на Донбассе. При этом мы возмущены теми двойными стандартами, которые существуют в этом зале. Почему в этом обращении, например, нет того, что вы фактически лишили 1,5 миллиона внутренних переселенцев принимать участие в местных выборах?

Почему в этом обращении нет того факта, что Центральная избирательная комиссия на основании субъективного мнения военно-гражданских администраций приняла постановления №207 и №208 от 29 августа этого года относительно непроведения выборов в отдельных районах Донецкой и Луганской областей? Фактически вы лишили 350 тысяч граждан Донецкой и 150 тысяч граждан Луганской области права принимать участие в местных выборах. Почему этого нет в обращении? Или они уже не граждане Украины, или не нужно обеспечивать реализацию конституционного права — принимать участие в местных выборах и отдавать свой голос за ту или иную политическую силу, которая им симпатизирует? Почему нет, например, в обращении того, что власть себе позволяет субъективно не регистрировать некоторые оппозиционные силы для того, чтобы принимать участие в местных советах? К сожалению, ответов на эти вопросы в обращении нет. Власть затрагивает лишь те вопросы, которые им интересны. Видите ли, они там проводят выборы. Так вы сами даже не можете на подконтрольных территориях Донецкой и Луганской областей провести выборы. Сознательно приводите ситуацию к тому, чтобы там выборы не проводились, а власть осуществлялась назначаемыми Киевом местными чиновниками военно-гражданских администраций, которые будут и судьей, и прокурором, и местным советом. Позор вам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Ця заява має нас об'єднати, не починайте вигукувати пустопорожні лозунги.

Голова Комітету у закордонних справах Ганна Гопко. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Доброго

дня, шановні колеги! Це дуже важлива міжнародна заява, яку має підтримати український парламент. Але прошу додати таке: “Також не вирішено питання звільнення політичних в’язнів, зокрема Надії Савченко, Олега Сенцова, Ахтема Чийгоза, Алі Асанова, Мустафи Дегерменджи, Руслана Зайтулаєва, Нурі Прилова, Рустема Вайтова і Ферата Сайфуллаєва”. Прошу додати у список ще політв’язнів Карпюка і Клиха.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, з тими пропозиціями, які були оголошені, пропоную зробити новий текст, роздрукувати і роздати депутатам, щоб всі розуміли по суті цю заяву. Ми сьогодні це питання ухвалимо.

Немає заперечень?

Рефат Чубаров, 1 хвилина. Будь ласка.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, які працюватимуть над остаточною редакцією заяви, прошу все-таки, щоб у тексті було про те, що ми вимагаємо відновлення територіальної цілісності України, включаючи Крим, згідно з резолюцією Генеральної асамблеї ООН.

Питання відновлення територіальної цілісності має бути порушено в будь-якій заяві, яка стосується українсько-російських відносин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я прошу пропозиції надати Ірині Геращенко і Ганні Гопко. Також прошу доручити Апарату, коли документ буде готовий, роздрукувати його і роздати депутатам. Після ознайомлення ми його проголосуємо. Дякую за розуміння.

Шановні колеги, переходимо до розгляду надважливих питань порядку денного.

У роботі Верховної Ради України бере участь Прем'єр-міністр України Арсеній Петрович Яценюк. Давайте привітаємо Арсенія Петровича.

Я прошу всіх народних депутатів зайти до сесійної зали і зайняти свої робочі місця. Ми переходимо до розгляду надзвичайно важливих питань.

Запрошую до слова Прем'єр-міністра України Арсенія Петровича Яценюка. Будь ласка, Арсенію Петровичу.

ЯЦЕНЮК А.П., Прем'єр-міністр України. Вельмишановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Хочу подякувати вам за можливість виступити перед вами, оскільки сьогодні дуже важливий день для нашої країни, тому що парламент України розглядатиме питання щодо реструктуризації боргів, списання боргів, які не цей уряд і не цей парламент створювали, але саме на нашу долю випала відповідальність за те, щоби стабілізувати фінансову ситуацію в країні, підвищити соціальні стандарти, повернути Україну на шлях зростання і списати борги, які плодилися попередніми урядами. Але цей уряд за підтримки Верховної Ради України, на яку я сподіваюся, спише ці борги і дасть можливість українській економіці рости далі, а українцям отримувати гідну заробітну платню і мати можливість створювати економічні підвалини для росту країни.

Хочу насамперед коротко поінформувати про ті умови реструктуризації і списання боргів, які досягнуті і які ви будете сьогодні схвалювати. Йдеться про те, що після проведення тривалих переговорів протягом практично півроку нам все-таки вдалося отримати згоду кредиторів на 20-відсоткове списання боргів України перед приватними кредиторами. Йдеться про списання вже сьогодні 3,6 мільярда доларів США, а також про додаткову економію і фактичне списання відсотків, які ми повинні були б заплатити до 2040 року, у розмірі 5,3 мільярда доларів США.

Окремо прийнято рішення щодо відтермінування виплати тіла боргу. Загальний обсяг такого відтермінування становить 11 мільярдів доларів США ще на чотири роки. Тобто найближчі чотири роки Україна не виплачуватиме тіло кредиту.

Ми звертаємося з тим, щоб цей пакет, який уряд України обговорив з нашими кредиторами, був донесений до кожного члена парламенту у відкритій процедурі.

Ми звертаємося до парламенту з тим, щоб процедура розгляду цього питання не була прихована, як розгляд угод, які підписувалися попередніми урядами, а щоб народ України конкретно знав відповіді на всі питання щодо угоди про реструктуризацію.

Ця угода схвалена всім світовим співтовариством. Вона на пряму підтримується нашим основним кредитором і інвестором — Міжнародним валютним фондом. Вона підтримується всіма урядами країн Великої сімки. Ця угода не підтримується лише однією країною — Російською Федерацією. Саме тому Російська Федерація відмовилася брати участь у засіданні комітету кредиторів і не прийняла ті умови, які прийняли інші кредитори. Росія вимагає сплати всього боргу. З цієї трибуни я вкотре хочу заявити, що кращих умов для Росії не буде: або приймає ці умови, або інших умов Російська Федерація не отримає.

Ми пропонуємо членам парламенту провести відкрите, публічне обговорення. На будь-яке запитання, яке є в депутатів

будь-яких фракцій, ми дамо чіткі відповіді. Йдеться про майбутнє країни, про одну з найвизначніших і найсерйозніших фінансових угод за всю історію країни.

Голосування за цей пакет — це голосування за економічне зростання країни, надходження іноземних інвестицій, створення нових робочих місць, збільшення заробітних плат, пенсій і соціальних стандартів, оскільки після проведення голосування щодо реструктуризації і списання боргів на порядку денному парламенту сьогодні рішення щодо підвищення пенсій у середньому на 13 відсотків, а заробітних плат, наприклад, для висококваліфікованих працівників (вчителів, лікарів) — на 19 відсотків.

Голосування за реструктуризацію і за списання боргів дає країні додатковий фінансовий ресурс, можливість далі проводити економічні реформи. Неголосування за цей пакет означає фактичне оголошення дефолту і те, що українські громадяни не зможуть отримати підвищення соціальних пільг, стандартів, пенсій і заробітних плат.

Переконаний, що сьогодні ми приймемо правильне державне рішення. І для того, щоб це рішення було прийнято, прошу Голову Верховної Ради України і членів парламенту приступити до розгляду питання за повною процедурою, щоб відповісти на будь-які запитання.

Дякую, пане Голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Хоча прийняли рішення про скорочену процедуру розгляду, ми щодо кожного проекту закону будемо приймати рішення під час обговорення.

На ваш розгляд вноситься проект Закону “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання” ([№3058](#)).

Доповідає міністр фінансів України Наталія Яресько. Будь ласка, до трибуни.

ЯРЕСЬКО Н., *міністр фінансів України*. Щиро дякую. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні народні депутати! Я вам розкажу в цілому щодо законопроектів, а потім перейду до першого.

Сьогодні вашій увазі пропонуються надзвичайно важливі проекти законів для життя кожного українця, фінансової та банківської системи, національної валюти та майбутнього нашої країни.

На початку цього року ситуація в країні суттєво погіршилася внаслідок зовнішньої агресії, що призвело до поглиблення економічної кризи. Україна погодила план стабілізації з усіма міжнародними партнерами, який передбачає потужну фінансову підтримку від Міжнародного валютного фонду, Великої сімки, міжнародних фінансових організацій та ЄС, у загальній сумі близько 40 мільярдів доларів США на чотири роки. Умовою та однією із частин надання такої допомоги є проведення боргової операції відповідно до критеріїв Міжнародного валютного фонду.

У березні цього року українська сторона розпочала переговорний процес з комерційними кредиторами. Предметом переговорного процесу є борги нашої держави, державних банків міста Києва та “Укрзалізниці” на загальну суму 22,7 мільярда доларів США. На даний час нами успішно проведені боргові операції державних банків на загальну суму 2,8 мільярда доларів США. Проте остання частина боргу належить комерційним кредиторам держави в сумі 18 мільярдів доларів США.

Складність обумовлювалася наявністю блокуючого пакета наших боргів у чотирьох власників єврооблігацій. Переговори

з цією групою кредиторів були важкими і тривалими. Українська сторона задіяла всі можливі важелі, в тому числі ті, що були надані вами у вигляді введення мораторію, а також потужну підтримку наших міжнародних партнерів та союзників. Завдяки цьому вдалося досягти таких домовленостей, що відповідають критеріям МВФ, про які говорив Прем'єр-міністр: 3,6 мільярда доларів США, що становить 20 відсотків від 18 мільярдів боргу, списується кредиторами. Залишок боргу погашається з 2019 до 2027 року. Процентна ставка становить 7,75 відсотка. Кредитори погодилися на таку значну поступку Україні за умови отримання додаткового інструменту, так званого державного деривативу.

Ми платимо за цим інструментом лише в таких випадках, якщо приріст реального ВВП буде більше ніж 125,4 мільярда доларів США, порівнюючи із сьогоднішнім ВВП, який є приблизно 85 мільярдів доларів, тільки якщо реальний приріст ВВП буде більше 3 відсотків. У порівнянні з останніми 24 роками в нас такий ріст був дев'ять із 24 років.

Ми взагалі нічого не платимо до 2021 року. Ми платимо за цим інструментом у таких випадках. Якщо приріст реального ВВП від 3 до 4 відсотків, ми платимо 15 відсотків від приросту понад 3 відсотки. Якщо приріст реального ВВП більше 4 відсотків, ми платимо 40 відсотків від приросту. Термін дії цього інструменту — 20 років, від 2021 до 2040 року. Крім цього, з 2021 до 2025 року, тобто перші п'ять років, із цих 20 існуватиме обмеження не більше 1 відсотка ВВП. Таким чином, наша економіка матиме 10 років для виходу на новий якісний рівень ВВП для продовження сталого росту.

Дуже важлива деталь — списання боргу відбувається в той же час. Отримання кредиторами компенсуючих платежів є умовним, і вони, можливо, дорівнюватимуть нулю в деяких ситуаціях.

Отже, наша країна платитиме за цими інструментами лише тоді, коли вона буде спроможна робити такі платежі, і це не буде обтяжуючим для економіки держави.

З метою реалізації боргової операції вашій увазі пропонуються три проекти законів і один проект постанови Верховної Ради, які необхідно прийняти сьогодні в першому читанні та в цілому. Ми впевнені, що Верховна Рада підтримає цю пропозицію, щоб забезпечити фінансову безпеку нашої держави.

Щодо проекту Закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України” (№3058).

Перше. Передбачається врегулювання питання випуску, обслуговування та погашення нового виду цінного паперу — державних деривативів.

Друге. Застосування до державних деривативів правил, що діють зараз для державних запозичень.

Третє. Визначення пріоритетності реструктуризованих боргів щодо кредиторів, які не візьмуть участь у запропонованій борговій операції.

І четверте. Врегулювання технічних питань, пов’язаних з реструктуризацією гарантованого боргу.

Шановні народні депутати! Проект закону підтриманий профільним комітетом Верховної Ради. Прошу проголосувати за даний законопроект у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

За процедурою повного обговорення передбачається 3 хвилини на запитання.

Будь ласка, запишіться на запитання до міністра фінансів.

Анатолій Сергійович Матвієнко.

МАТВІЄНКО А.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). “Блок Петра Порошенка — Солідарність”. У нас була добра дискусія, і ми вам дякуємо за те, що ви були на засіданні нашої фракції з приводу всього пакета

законів. Є сумнів у тому, що ми можемо вийти на значно вищі темпи росту, ніж 4 відсотки. Якщо ми виходимо на темпи росту більше 4 відсотків, то ми тоді змушені будемо повертати дуже великі суми (я не хочу зараз їх називати).

Чи є в нас можливість протягом цих 10 років повернутися і, можливо, все-таки встановити певні застереження, щоб не вийшло більше, ми отримуємо 3,6, а будемо платити десятки мільярдів, що не є практичним списанням?

Дякую вам за увагу.

ЯРЕСЬКО Н. Я хочу відповісти, чи це списання, чи ні. Воно дійсне, тому що всі інші платежі умовні. Списання іде, і воно є реальним для нас зараз.

Я також хочу підкреслити, щоб було зрозуміло. Я лише за реальний ріст ВВП понад 4 відсотки, понад 6 відсотків, понад 10 відсотків кожного року. Просто є циклічність, про яку ми говоримо. Ми можемо брати будь-які моделі. Якщо буде реальний ріст ВВП України 6 відсотків кожного року від наступного, наприклад, до 2040 року, у нас буде по 6 відсотків ВВП рівень 1 трильйон американських доларів, навіть трохи більше. Сума, яку ми маємо платити в такому разі, це, вибачте, нереально по циклічності. За нормальних економічних ситуацій мати постійно 6 відсотків неможливо. Коливання можливе — вище, нижче, але постійно — нереально. Ця сума можлива для такої країни, яка має трильйон доларів ВВП (це десь близько 50 мільярдів).

Ще хочу сказати, що якщо країна в скрутній ситуації (Боже борони, щоб агресія на Сході, наприклад, погіршилася), вона завжди має можливість, як будь-який боржник, знову провести реструктуризацію боргів. Ви бачите, що було з Грецією нещодавно, вони не вперше реструктуризацію роблять.

Я хочу підкреслити, що цей дериватив торгується окремо від боргів. Взагалі вони можуть бути викуплені. Тобто якщо в нас чудове фінансове становище, ми можемо їх викупити. Якщо

український бізнес хоче брати участь, вони можуть це зробити. Але я знову хочу підкреслити, що ми перетворили наших кредиторів-опонентів на наших союзників. Вони тепер зацікавлені в реальному рості нашої економіки так само, як ми з вами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Барна Олег Степанович. Будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Доброго дня! Ми розуміємо, що економіка держави в непростій ситуації, що ми повинні рятувати нашу країну від дефолту. Ми бачимо, що це вимушений крок, який потрібно забезпечити і зберегти фінансову, банківську системи держави. Але поряд з тим ми шукаємо в цьому раціональне зерно. Якщо ми менше повертаємо боргів, відповідно ми маємо можливість надати перепочинок нашим підприємцям і зменшити на них податковий тиск. Внесіть, будь ласка, зміни до Податкового кодексу, проведіть податкову реформу, щоб міг розвиватися саме малий і середній бізнес, а не олігархічний. І тоді люди зрозуміють нас ще більше і будуть дякувати.

Дякую.

ЯРЕСЬКО Н. Дякую. Якраз ми готуємо зміни до Податкового кодексу, плануємо провести нову податкову реформу. Ми готові підтримати спрощену систему і в цілому малий та мікробізнес. Я сама почала з того працювати в 1995 році. Але ось у чому питання: чи будуть вами прийняті зміни до Податкового кодексу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані міністре.

Я запрошую для співдоповіді голову підкомітету Комітету з питань бюджету Андрія Гордєєва. Будь ласка.

ГОРДЕЄВ А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Доброго дня, Володимире Борисовичу, шановні народні депутати, запрошені! Комітет з питань бюджету 16 вересня розглянув проект Закону “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання” (№3058). У комітеті за участю представників Міністерства фінансів відбулася конструктивна дискусія щодо необхідності і доцільності прийняття законопроекту. Мінфін вважає, що прийняття відповідних законодавчих ініціатив забезпечить економічну та фінансову стійкість держави і дасть змогу належним чином обслуговувати державний та гарантований державою борг.

Водночас щодо законопроекту в комітеті звернули увагу на наступне. Законопроект є системно пов’язаний з іншими урядовими законопроектами. Це проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок” ([№3057](#)) та проект Закону “Про внесення змін до Податкового кодексу України” ([№3059](#)), а також проект Постанови “Про забезпечення фінансової стабілізації в країні в рамках виконання програми Міжнародного валютного фонду “Механізм розширеного фінансування” ([№3056](#)). Відтак розглядати такі проекти належить взаємоузгоджено. Це перше.

Друге. Виникають фахові дискусії щодо трактування виплат за державними деривативами — як видатки бюджету чи як боргові зобов’язання. Уряд зазначає, що реалізація законопроекту не потребує додаткових бюджетних витрат у 2015–2020 роках. Водночас за попередніми умовами вчинення правочинів з боргом протягом 2021–2040 років з державного бюджету мають здійснюватися виплати за державними деривативами. При цьому на даний час неможливо зпрогнозувати обсяги таких виплат.

За підсумками розгляду та зважаючи на досягнені домовленості із зовнішніми кредиторами та міжнародними фінансовими

організаціями, а також необхідність зменшення боргового навантаження на бюджет у короткостроковій перспективі для створення передумов відновлення економічного розвитку України Комітет з питань бюджету прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект №3058 прийняти за основу та в цілому.

Прошу підтримати рішення комітету. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, запишіться на запитання співдоповідачу. На запитання і відповіді — 3 хвилини.

Олександр Григорович Домбровський, “Блок Петра Порошенка”.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія “Блок Петра Порошенка”). Доброго дня! Скажіть, будь ласка, які наслідки можуть бути для фінансової і банківської системи нашої держави у випадку, якщо ці законопроекти сьогодні не будуть проголосовані?

ГОРДЄЄВ А.А. Якщо з фінансової точки зору, дефолт для нашої країни. Ми всі розуміємо, що 18 мільярдів, які сьогодні обліковуються як наша кредиторська заборгованість і термін сплати вже настав, у бюджеті навіть не передбачено, а їх потрібно сплачувати.

Ми вже приймали в парламенті відповідну постанову про те, щоб надати право Кабінету Міністрів проводити мораторій на такі виплати. І цей інструмент якраз змусив до того, щоб ми сьогодні мали результати домовленостей з нашими кредиторами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Ар’єв, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №218, м. Київ, партія "Блок Петра Порошенка"). Дякую. У продовження попереднього запитання. Всім зрозуміло, що, дійсно, наслідком неприйняття цих законопроектів є відмова від обслуговування боргових зобов'язань. Це називається дефолт.

Через дефолт проходило багато держав, і в тому числі Російська Федерація, Аргентина. У цих державах не було війни на той момент, і вони більш-менш міцно стояли на ногах. Вони мали певні ресурси для того, щоб вийти з цієї ситуації.

Скажіть, будь ласка, хоча б у кількох пунктах щодо наслідків дефолту для України в нинішній час?

Дякую.

ГОРДЄЄВ А.А. Безкровна здача України. По-іншому я це назвати не можу. Тому що ті випадки, про які ви кажете, щодо дефолту, який проходили країни, то в них не було жодного сусіда-агресора, як є в Україні. Якщо ми сьогодні не приймемо рішення, це означає, що ми запрошуємо сюди нашого "доброго" сусіда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Антон Яценко, партія "Відродження". Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, зараз дуже багато точок зору з цього приводу. Але у мене є запитання: чи має право уряд, який довів країну до дефолту і зараз спекулює навіть тими речами, що не буде збільшено соціальні стандарти, залишатися надалі виконувати обов'язки уряду? Чи може потрібно все-таки прийняти політичне рішення?

Дякую.

ГОРДЕЄВ А.А. Я не хочу бути адвокатом нашого уряду. Але, шановний колего, я вас запрошуюю на засідання бюджетного комітету, які проходять регулярно. Фінансову ситуацію ви будете знати достеменно. Ситуація в тому, що ці борги не сьогодні набиралися і не цим урядом, а попереднім. І ви про це добре знаєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колего.

Останнє запитання. Юрій Дерев'янку, позафракційний.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №87, Івано-Франківська область, політична партія "Воля"). Шановний доповідачу! Шановні колеги! Шановна пані міністре! Наскільки ми правильно зрозуміли, в разі, якщо в нас ВВП буде рости до 3 відсотків, ми не сплачуємо додатково нічого, якщо ВВП буде рости від 3 до 4 відсотків, ми сплачуватимемо 15 відсотків від приросту, якщо понад 4 відсотки, то 40 відсотків. Враховуючи, що минулого року падіння було 6,8 відсотка, цього року — близько 9 відсотків, яка сума складатиме 15 відсотків у разі, якщо цей приріст буде, наприклад, 1 відсоток — від 3 до 4?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

ГОРДЕЄВ А.А. Мінфін нам надавав розрахунки. Отже, якщо номінальний ВВП буде понад 125 мільярдів доларів США, тоді це правило вступає в силу, якщо немає, то воно не вступає. Припустимо, що воно вступає. Тоді виходить так, що приріст становить 4 відсотки в економіці ВВП країни, ми отримуємо переплату 3,6 мільярда, які зараз умовно є списаними, ми

отримаємо переплату 5 мільярдів доларів США, тобто ми виходимо на 8,3.

Якщо ми сьогодні обліковуємо цей борг і нараховуємо на нього відсоток, то ми в той самий термін отримуємо 9,3 мільярда видатків. Тобто в даному випадку в разі росту економіки 4 відсотки ми отримаємо 1 мільярд економії. Це і є той розрахунок, який нам надав Мінфін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за запитання.

Будь ласка, займайте своє робоче місце.

Колеги, запишіться на виступи від фракцій і груп. Три хвилини.

Від фракції “Блок Петра Порошенка” Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка. Прошу підготуватися Тимошенко Юлію Володимирівну.

Руслан Демчак, “Блок Петра Порошенка”.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №18, Вінницька область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги, дійсно, прийняття цих законів є особливо важливим для нашої країни сьогодні. Зараз точиться багато розмов навколо інструмента компенсації вартості. Закидаються такі цифри, як десятки мільярдів гривень. Вони, звичайно, лякають. Я хочу повідомити, що є приведена вартість на сьогодні, і ми всі переживаємо, щоб економіка росла, і дехто навіть каже, що це погано, що вона буде рости, бо ми будемо дуже багато платити. Насправді, якщо ми порахуємо і приведемо зведений коефіцієнт вартості, наприклад, до 4 відсотків, то вартість боргу за розрахунками начебто становить 9 мільярдів, а насправді на сьогодні ця вартість — 1,5 мільярда доларів. При рості 5 відсотків 33 мільярди начебто потрібно заплатити в майбутньому.

Тому я хочу всіх закликати консолідуватися. Наша основна задача на сьогодні — зберегти країну.

Тому давайте проголосуємо і підтримаємо цей законопроект. Фракція “Блок Петра Порошенка” підтримує законопроекти щодо реструктуризації зовнішнього боргу України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна, “Батьківщина”. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Я прошу уваги, тому що я буду говорити не про тривіальні речі, які сьогодні лунали з трибуни, в тому числі в доповіді уряду.

Йдеться про головну позицію. Нам доповідають, що це списання 20 відсотків боргу. Я хочу зараз відповідально заявити, тому що нас чують в усій країні експерти, аналітики, фінансисти, банкіри. Ніякого списання не відбувається! Відбувається реструктуризація боргу і його відстрочка. І тепер запитання: чому нас вводять в оману і говорять, що це списання боргу? Тому що ніхто не розповідає вам правду, на яких умовах ця реструктуризація відбулася.

По-перше, 20 відсотків від частини боргу, а не всього боргу від 18 мільярдів, відстрочено. Але водночас на той залишок боргу, який є (80 відсотків), суттєво збільшується відсоток виплати по цьому боргу з 7,25 на 7,75. Обслуговування боргу буде продовжуватися постійно, і це означає плюс 15 мільярдів гривень, яких сьогодні нам платити не треба.

По-друге, ми говоримо про повернення боргів. Нам розповідають, що 20 відсотків, які списані, все-таки будуть повертатися через 20 років. Це абсолютна неправда. Тому що є додаткова умова, що повернення цих 20 відсотків буде відбуватися з того моменту, щойно зростання нашого ВВП буде понад 3 відсотки.

Дорогі мої! Сьогодні наша економіка лежить на землі, вона досягла дна. І якщо прийде інтелектуальний і професійний,

некорумпований уряд, то буде не по 3 відсотки зростати, а 6–7 відсотків без будь-якого сумніву. А тут закладено, що якщо зростає більше 3 відсотків, то ми віддаємо від приросту ВВП 15 відсотків, а якщо більше 4 відсотків, то ми віддаємо 40 відсотків приросту ВВП. Про що ми говоримо? Найближчим часом це буде крах. Нас загнали в глухий кут і сказали, з одного боку, ось така реструктуризація, а з другого боку, у нас дефолт.

І тому сьогодні нам потрібно серйозно думати і ставити певні запобіжники. Я думаю, що ми й надалі будемо обговорювати і приймати рішення свідомо. Перший законопроект можна проголосувати. Але проект постанови Верховної Ради, над яким...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно.

Альона Бабак, "Самопоміч". Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановний український парламенте! Шановний уряде! Шановний народе України! Сьогодні ми маємо прийняти дуже серйозне і відповідальне рішення. Ми всі боїмося і вважаємо абсолютно несправедливим, щоб в обмін на списання 3,6 мільярда доларів США в певний час нашого економічного зростання ми могли віддати нашим кредиторам фактично від 13 до 40 мільярдів доларів, а можливо, навіть більше, як сказали сьогодні, за умови певного зростання. І, дійсно, ми робимо цей обмін для того, щоб відтермінувати виплати, які в нас мають бути до 2020 року.

Скажіть, ми вважаємо, що це несправедливо — 3,6 мільярда в обмін на 13, а можливо, й на 40 мільярдів? Але чи маємо право ми сьогодні забути про те, що починається опалювальний сезон? Україна не може жити без тепла. Чи можемо ми забути про те, що все-таки в нас є величезна сума боргів, які ми взяли і маємо

їх платити? Чи можемо ми забути, що в нас є армія? Чи можемо ми забути, що все це утримується на плечах підприємців, у яких середня заробітна плата сьогодні становить 4 тисячі 390 гривень, або 200 доларів США?

Якщо раптом ми зараз не приймемо серйозного, відповідального рішення, то інформація для фінансових ринків від нашого рішення буде такою, що гривня впаде. Впаде надзвичайно драматично. І тоді на ці 200 доларів не купиш навіть пачку аспірину.

Чи маємо ми право забути про українця, який має на своїх плечах нести це ярмо? Ми вирішили, що не будемо боятися зростання України. Ми будемо раді, якщо темпи зростання будуть високими, але ми хочемо, щоб сьогодні Україна не впала. Фракція “Об’єднання “Самопоміч” підтримуватиме надзвичайно важливе рішення, яке запропонував уряд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли є державницька позиція, вона звучить з цієї трибуни і викликає повагу та довіру від колег.

Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні громадяни України! Шановні колеги народні депутати! Мене взагалі дивує обстановка в парламенті, коли розглядається ключове питання для майбутнього країни. Я думаю, що якби з ваших особистих кишень витягували гроші, якби у вас забирали ваше власне майно, ви були б значно уважніші. Сьогодні йдеться про майбутнє країни мінімум на 30, 40 років вперед, про боргове майно. Чи знімемо ми його зі своєї шиї, чи навпаки — затягнемо ще тугіше?

І ми дивимося, що значну частину людей це не цікавить. Це відповідь вам, шановні люди, чого ми так живемо. Бо 24 роки більшість народних депутатів приходили до парламенту, щоб вирішувати власні питання, а не вирішувати долю країни! Саме тому ми так і живемо. Робіть висновки!

А тепер по суті законопроекту. Я хочу звернутися до Прем'єр-міністра. Чи пам'ятаєте ви, шановний пане Прем'єр-міністр, як писалася Коаліційна угода в листопаді минулого року? Я, Віктор Галасюк, Віктор Вовк і представники Радикальної партії вимагали від вас записати в Коаліційній угоді вимогу щодо списання і реструктуризації боргів. Ви тоді ледь не до стелі скакали, разом із міністром фінансів, заперечуючи проти цього. Ви казали, що це неможливо, що це популізм, що це призведе до дефолту країни. Так от, недаремно кажуть: "Ніколи не кажи "ніколи". Через півроку після того, коли ми вам про це говорили, ви нарешті почали це робити! Але як ви це зробили? Чи задовольняє ця робота, яку ви зробили разом з міністром фінансів, українців? Чи це те, на що мали сподіватися українці?

Я переконаний, що ми могли б зробити значно кращу угоду. Чому Європа списує Греції 100 мільярдів? Чому після розпаду Радянського Союзу Росія як правонаступник домовилася на 30 років відтермінувати виплати з паризьким клубом кредиторів? А ви виторгували всього чотири роки.

Мені здається, що угода, про яку ви домовилися, могла бути значно краща, значно вигідніша для України, аніж вона є. Тому ми вимагаємо від вас продовжувати переговори з кредиторами, перегляду тих умов, які ми отримали, щоб вони були в інтересах насамперед Української держави і української економіки.

І найголовніше. Якщо ви кажете, що ви економите 4 мільярди доларів на списанні, знижуйте тарифи у ЖКГ, знижуйте податки, підвищуйте людям зарплати і пенсії, адже ці кошти закладені в бюджеті. І якщо ви їх списуєте на виплати за кордон, віддайте їх людям всередині країни. Оце буде справжня економічна політика, якої у вас немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Геращенко, "Народний фронт". Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Уважаемый председательствующий! Уважаемые народные депутаты, правительство, украинский народ! Я начну с истории. В 1940 году Великая Британия из большой империи превратилась в один остров, окруженный немецкими подводными лодками. Ее бомбили, ее уничтожали со всех сторон и Великобритания заключила большой договор о займах в Соединенных Штатах Америки. После войны она полностью выплатила все своих долги и стала современным государством, одним из мировых лидеров, членом Совета безопасности ООН.

Когда Премьер-министром Великобритании стал Уинстон Черчилль, Лондон бомбили немецкие самолеты. В мае 1940 года он выступил перед парламентом и предложил всем депутатам из оппозиции и из правящих партий объединиться во время войны и голосовать всем вместе, советуясь, за одни решения. И пять лет в парламенте Великобритании голосовали и оппозиция, и власть, и получили победу во Второй мировой войне.

Я хочу сказать, дорогие друзья, что у нас идет такая же скрытая гибридная война с Россией. И я очень прошу депутатов из всех фракций, групп и депутатов, которые не входят ни в одну из фракций и групп, осознавать это и понимать, что сегодня своего рода знаковый день. Сегодня на наши решения смотрят парламенты других стран, международные финансовые организации и очень внимательно наблюдают из Кремля с Красной Площади. Они хотят внести раздор в наши действия. Я также могу сказать, что этот документ, может быть, и не идеальный. Но помните, что всегда предмет договора с кредитором — это предмет договоренности двух сторон. И правительство в лице министра финансов Наталии Яресько, которую, я считаю, должны поблагодарить за то, что она самоотверженно борется, бросив

свою работу в коммерческих структурах, за государство Украина, за те условия, которые удалось выторговать.

Я верю, что эти условия сейчас эффективны. Да, после того как экономический рост Украины будет через несколько лет, мы будем платить дальше кредиторам по долгам. Но эти кредиторы будут теперь заинтересованы в развитии Украины. Все эти американские, английские и другие фонды будут приходить сюда и приглашать инвестировать в Украину, чтобы у нас в стране был экономический рост. И это тоже важно.

Дорогие друзья, я привык последнее время делать так, как не нравится России. И если Путин заявляет, что ему не нравится, значит надо поддержать проект реструктуризации, и Украина будет идти вперед к экономическому росту.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Бондар, група "Партія "Відродження".

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги! Безумовно, будь-який політик, будь-яка політична партія перед загрозою дефолту країни має відкидати політичні амбіції, своє місце в опозиції чи у владі, думаючи про те, як допомогти державі вийти з кризи і стати на ноги, забезпечити економічне зростання.

Ми розуміємо, що сьогодні країні потрібно знайти за наступні чотири роки 40 мільярдів доларів США, щоб покрити лише платіжну дірку в зовнішніх запозиченнях і внутрішньому балансі. Ми розуміємо, що в цей важкий момент потрібно підставити плече державі і взяти відповідальність за те, щоб ми могли пройти цей період турбулентності і вийти на нову економічну політику.

Сьогодні держава потребує абсолютно нової економічної політики. Група “Партія “Відродження” підтримає сьогоднішнім голосуванням державу і дасть можливість вийти з цієї кабали, скоротити зовнішні запозичення, вийти з економічної кризи, але ми вимагаємо, щоб далі була продумана політика, принаймні, хоча б на рік.

Ми вимагаємо, щоб було прийнято новий Податковий кодекс, щоб була реальна децентралізація бюджетних коштів, щоб почалося відродження економіки, промисловості, щоб започаткувалися потужні інфраструктурні проекти, які дадуть нові робочі місця і призведуть до зростання економіки. Бо ми сьогодні говоримо про те, що ми маємо наростити ВВП і віддавати борги. Звідки з’явиться валовий продукт і зростання економіки, якщо не буде нової інвестиційної політики, нової економічної політики.

Тому ми вимагаємо підготувати чіткий бюджет на наступний рік, стратегію бюджетів на наступних три роки, щоб там з’явилися потужні інфраструктурні проекти. Ми вимагаємо, щоб негайно був внесений новий проект Податкового кодексу, який скоротить кількість податків, спростить адміністрування податків, скоротить податкове навантаження на заробітну плату і дасть можливість створювати робочі місця.

Ми вимагаємо, щоб був переглянутий Бюджетний кодекс, щоб більша частина податків залишалася на місцях. І це дасть можливість через місцеві бюджети створювати робочі місця і наповнювати реально економічним змістом існування районів, селищ, міст і областей України.

Тому група “Партія “Відродження” підтримує сьогоднішнє голосування. Але ми ще раз говоримо, що відродження України відбудеться через нову інвестиційну політику, нову економічну політику і потужні інфраструктурні, промислові проекти тощо.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запишіться на виступи. Три виступи по 3 хвилини від народних депутатів.

Потім буде заключне слово. Ми завершили виступи від фракцій і груп.

Народний депутат Ігор Побер. Будь ласка.

Віктор Пинзеник. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Шановні народні депутати! Ми справді обговорюємо питання, яке зачіпає долю країни не на один рік. Це надзвичайно важливе питання. Я розумію проблеми, з якими стикається країна, які треба розв'язати. Але ми не маємо права приймати рішення, не думаючи про наслідки для майбутнього.

Я не зачіпатиму ту частину угоди, яка стосується реструктуризації. Можна було б говорити про деякі деталі, але там немає про що говорити. Але є друга частина угоди, про так зване списання боргів. Але якщо списують борги, то не вимагають виплат, не випускають зобов'язання, які ми зараз називаємо “деривативи”. Інакше кажучи, на жаль, ніякого списання боргів немає. Україна їх оформляє новими борговими зобов'язаннями, які Україна має виплачувати протягом 20 років, починаючи з 15 січня 2021 року.

Я не повторюватиму деталі, які тут озвучувалися. Я сподіваюся, їх почули, і всі їх розуміють. Коли йдеться про борги, не можна відділяти суму, яку нібито нам списують, із зобов'язаннями, які Україна може виплатити.

Уряд дає різні варіанти і оцінки. Я теж робив оцінки, я бачив інші розрахунки, які робили інші авторитетні організації. Залежно від темпів сума зростає дуже критичними темпами. Я не хочу озвучувати цифри. Єдине можу вам сказати, що в деяких варіантах річна сума виплат перевищує загальну суму списання.

Нас запевняють, що українська економіка не буде зростати такими високими темпами. Чи має право на існування така думка? Звичайно, так. Але чи має право на існування інша думка? Хто візьме на себе відповідальність сьогодні в країні передбачати розвиток України на майбутні 25 років? Та ми на два-п'ять років вперед не можемо це зробити!

Я хотів би звернути вашу увагу: українська економіка розвивалася з 2000 по 2008 роки включно. Середні темпи зростання за цей період були 6,9 відсотка. В цей період були темпи 9,1, 9,6 і навіть 12 відсотків зростання.

Скажіть, будь ласка, хто візьме на себе гріх і скаже, що в цей період виплат у нас не буде 12 відсотків зростання? А давайте порахуємо, що таке 12 відсотків зростання. Це майже 3,5 відсотка ВВП. Я порахував, що при темпах росту ВВП 3,8 відсотка ми досягаємо 450 мільярдів доларів у 2035 році. Уявіть собі суму, яку ми повинні виплатити, вона в рази перевищує іншу.

Я нікого ні до чого не закликаю. Я розумію відповідальність цього рішення, але я вважав своїм професійним і громадянським обов'язком інформувати вас про укладені угоди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Кишкар. Будь ласка.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановні друзі, дорогі вороги! Сьогодні ми маємо прийняти непросте рішення, яке полягає в підтримці цих законопроектів. Кабмін неправильно аргументує, звертаючи увагу на негативну оцінку цих проектів законів Російською Федерацією. Це дуже слабка позиція. Наша сильна позиція — в нормальній економічній стратегії держави

Україна, завоюванні нових ринків Азії, Африки, арабського світу. Ми чекаємо таких креативних рішень від уряду.

Моя контрверсійна позиція щодо ВВП. Адже сьогодні більшість ВВП схована в корупційні складові. Тому, пані міністре, порахуйте реальний ВВП і дайте нашим інвесторам. Це цифра буде вдвоє більша, ніж ми порахували. І тоді нам буде простіше розраховуватися за нашими зобов'язаннями. Бо тоді, коли ми поборемо корупційну складову, нам доведеться платити за цими зобов'язаннями менше.

Погано пояснює Кабмін щодо зростання пенсій та зарплат, яке начебто пов'язане із цими кредитами. До відома нашого Кабміну: ніякого взаємозв'язку немає. Займайтеся розвитком економіки, підвищуйте зарплати і пенсії. Фактично ці законопроекти — відповідальність за минуле. Ми сьогодні маємо прийняти тяжке рішення і нести цю відповідальність.

Ми говоримо про те, що уряд діє по-інакшому. Уряд може сприймати креативні рішення та ідеї, зокрема Комісії з питань майбутнього. Давайте думати про майбутнє. У розвитку економіки наше майбутнє. І якщо ми доживемо до 2021 року, ми переможемо Росію, а наші діти (і мій через два-три дні народжений син) в майбутньому будуть щасливими людьми. Лише до перемоги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павло Різаненко, "Блок Петра Порошенка". І переходимо до заключного слова доповідача Наталії Яресько.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №97, Київська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Доброго дня, шановні колеги! Знаєте, в мене є професійне викривлення, я — колишній інвестиційний банкір, в мої обов'язки входило рахувати вартість деривативів,

оцінювати їх і таке інше. А зараз я народний депутат, і потрібно приймати усвідомлене рішення в інтересах країни.

Фінансово ситуація виглядає таким чином. Ми знаходимося в скрутній ситуації. З одного боку, нас планують вбити зі сходу, з іншого боку, є наші партнери, але які не готові нам пробачати наші гріхи, вони готові нам тимчасово допомогти, дати якийсь перепочинок на п'ять-десять років.

Ви знаєте, усі фінансові інструменти мають свою вартість. І вже сьогодні банкіри в Лондоні і Нью-Йорку кажуть про вартість деривативів, про яку йдеться. Це будуть десятки мільярдів чи це стільки-то буде. Так, у приблизній симуляції у Монте-Карло показують, що це будуть десятки мільярдів, але десятки мільярдів у майбутньому. Це інші гроші, ніж сьогодні. Сьогодні банкіри оцінюють вартість цих деривативів приблизно від 6 до 20 центів на один долар реструктуризованого боргу. Ви можете помножити і побачити, що це сума співставна, або навіть трохи більша, ніж той борг, який пробачається. Але у нас немає необхідності платити зараз, ми будемо ці суми виплачувати в майбутньому.

Тому вибір важкий, але він повинен бути усвідомлений. Ми повинні розуміти, що нам ніхто нічого не дарує, ми розплачуємося за свої помилки, безвідповідальність у минулому. Знаєте, краще вибрати менше зло, ніж невідомість і руйнацію країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Розенблат. Будь ласка. Залишилася одна хвилина. Потім — Наталія Яресько.

РОЗЕНБЛАТ Б.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (одномандатний виборчий округ №62, Житомирська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні колеги! Сьогодні було

багато виступів стосовно нашого державного боргу. Але це не є державний борг. Це борг перед приватними інвесторами.

Сьогодні всі країни світу чекають нашого рішення. І я просто хочу запевнити вас, що після сьогоднішнього голосування приватні інвестори, яких ми так чекаємо в Україні, звернуть на нас увагу і будуть дивитися по-іншому. Якщо ми сьогодні підтримаємо цей законопроект, це шлях до України і європейських, і американських світових лідерів інвестиційного клімату в усьому світі. Тому я хочу запевнити, що підтримуючи цей законопроект, ми підтримуємо майбутнє нашої країни.

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова міністра фінансів Наталію Яресько. Будь ласка.

ЯРЕСЬКО Н. Шановний пане Голово! Шановні депутати! Я просто хочу, щоб було зрозуміло, я — тільки за те, щоб країна росла швидкими, високими темпами. І все, що ми в уряді робимо, все, що я роблю, ця реструктуризація зроблена для того, щоб уможливити такий ріст. Говорилося про номінальні суми, які нам було б потрібно виплатити, якщо буде такий високий ріст. Наприклад, 4 відсотки річних. Ми маємо виплатити в майбутньому 8,3 мільярда доларів. Так, це більше, ніж списання, яке ми сьогодні отримуємо. Але в нас буде ВВП на рівні 600 мільйонів доларів (це рівень сьогоднішньої Швейцарії). Ці 8,3 мільярда потрібно порівняти не лише зі списаним боргом 3,6 мільярда, але і не забувати про відсотки, які ми мусимо платити, якщо ми не списуємо борг. Ми передбачаємо приблизно додаткових 5 мільярдів. Тобто сума номінально менша, не говорячи про сучасну вартість цих грошей у майбутньому.

Але що це означає для народу? Дійсно, 8,3 мільярда звучить більше, ніж 3,6 мільярда. Воно так і є. Водночас ВВП на душу

населення було б збільшено в 7,5 разу, середня заробітна платня — в 11 разів, золотовалютні резерви країни — в 6 разів. Від сьогоднішніх 12 у 6 разів. Обсяг державного бюджету, що ми з вами так тяжко ділимо, збільшився у 6 разів. Щорічне бюджетне фінансування одного студента збільшилося б у 11 разів, фінансування охорони здоров'я — в 14 разів, середня сума пенсій — у 10 разів. Тобто ми платежі такого розміру не робимо, якщо ціла країна в тому не бере участь, якщо ми всі не маємо плюс від цієї умови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

У пакеті п'ять проектів законів, які взаємопов'язані. У всіх висновках комітету і Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України зазначено, що вони взаємопов'язані. Ми обговорили законопроект №3058. Я пропоную обговорювати наступні законопроекти, а потім визначатися шляхом голосування вже по кожному окремо.

На ваш розгляд вноситься проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок” стосовно державних деривативів щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання” ([№3057](#)).

Будемо обговорювати його за повною процедурою чи за скороченою процедурою? (*Шум у залі*). Добре, колеги. Давайте поступимо так. Є пропозиція комітету розглядати законопроект за скороченою процедурою. Визначайтеся. Це право народних депутатів. Ця пропозиція підтримана комітетом.

“За” — 190.

Ця пропозиція набрала 190 голосів. Цього достатньо. Це процедурне рішення.

Доповідь — 2 хвилини, співдоповідь — 2 хвилини.

Для доповіді запрошується міністр фінансів Наталія Яресько. Будь ласка.

ЯРЕСЬКО Н. Шановний пане Голово! Шановні депутати! Цим проектом закону передбачається запровадження нового виду цінного паперу — державного деривативу. Це перше.

Друге. Державний дериватив розміщуватиметься на міжнародних фондових ринках.

Третє. Виплати за державними деривативами будуть здійснюватися в разі досягнення певних показників ВВП, про які ми щойно говорили.

І четверте. Місія державних деривативів становитиме частину бюджетного процесу відповідно до Бюджетного кодексу.

Шановні депутати, проект закону підтриманий профільним комітетом Верховної Ради України. Прошу проголосувати за даний законопроект у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає Павло Різаненко, голова підкомітету Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності.

Будь ласка, Павле Олександровичу.

РІЗАНЕНКО П.О. Ще раз вітаю, шановні колеги. Вашій увазі пропонується розглянути законопроект №3057 за авторством Кабінету Міністрів.

Даним законопроектом вносяться зміни до Закону “Про цінні папери та фондовий ринок”. Є три основні моменти, які вам потрібно знати.

Вводиться термін “державні деривативи”. Передбачається, що емісія державних деривативів не потребує узгоджень з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, тобто для цих цінних паперів передбачається виключення. Їх випуск здійснюється згідно з положеннями Бюджетного кодексу України.

Дані зміни необхідні саме для того, щоб держава могла випустити ті інструменти, про які ми говорили під час дебатів, які називаються варанти.

Комітет підтримав даний законопроект і запропонував підтримати його за основу та в цілому. Він матиме одноразову дію, це виключно під випуск варантів у зв’язку з реструктуризацією даного боргу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, доповідь і співповідь завершено. Прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Юрій Чижмарь, Радикальна партія.

Віктор Галасюк. Підготуватися народному депутату Кривошеї, “Народний фронт”.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги, уряде, народе України! Чи потрібна реструктуризація державного боргу Україні? Потрібна, як повітря, бо без неї ми не знімемо той колосальний фінансовий зашморг із шиї українського бюджету: 17 відсотків становлять видатки державного бюджету лише на сплату відсотків по нашому державному боргу. В таких умовах економічне зростання просто є неможливим.

Саме тому ми з лідером Радикальної партії Олегом Ляшком ще в 2014 році ініціювали це питання. На початку 2015 року

подали відповідний проект постанови Верховної Ради. На сьогодні відбулися такі перемовини. Чи є запропоновані умови ідеальними? Безумовно, вони дуже далекі від ідеалу. Чи вони є справедливими по відношенню до України? Ми вважаємо — ні! Оскільки насправді, якщо б міжнародна спільнота підтримувала Україну, як того заслуговує європейська країна, яка є форпостом західної цивілізації, проти якої здійснюється збройна агресія другої за потужністю армії у світі, то ці умови були би значно іншими.

Якщо б наші закордонні кредитори думали не про свої короткострокові прибутки, а про геополітику, стратегію, то умови реструктуризації боргу були б такими, як вони були для Греції, Польщі тощо. Для прикладу: Греції списали 52 відсотки, а не 20. З них не брали 40 відсотків економічного зростання, в них був поставлений залізний ліміт: 1 відсоток держборгу. Польщі списали 50 відсотків. Суми значно більші.

Чи можемо ми зупинитися на цьому в разі прийняття цих законів? Ми не маємо жодного права. Ми маємо продовжити перемовини і домогтися того, щоб зробити більш масштабну реструктуризацію державного боргу з реальним масштабним списанням, і ці кошти спрямувати на підвищення соціальних стандартів, заробітних плат, пенсій, на відродження української промисловості для того, щоб робочі місця створювалися в Україні. Ми маємо вигравати в конкурентній боротьбі, уряд має повернутися обличчям до українського...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Кривошея, “Народний фронт”. Будь ласка.

КРИВОШЕЯ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична

партія “Народний фронт”). Доброго дня! Прошу передати слово Ємцю Леоніду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Ємець, “Народний фронт”. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія “Народний фронт”). Дякую. “Народний фронт”, місто Київ. Шановні колеги, ми достатньо серйозно обговорили це питання у Верховній Раді, почули і висновки міністра фінансів, і виступи народних депутатів. Насправді, ми зараз будемо перетворювати подальшу дискусію лише на апофеоз популізму, тому що насправді ми розуміємо одну дуже просту річ. Ми не маємо права уникнути вирішення цього питання. Зробивши це, ми знищимо нашу країну, ми створимо ситуацію дефолту. Тому це голосування є вкрай необхідне саме сьогодні, і ми маємо забезпечити його.

Тому я пропоную зараз усіх наступних промовців скоротити свої виступи, проголосувати за це рішення, необхідне для Української держави, і приступити до розгляду інших питань порядку денного, яких у нас теж багато і які є надзвичайно важливими для Української держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко, “Батьківщина”. Будь ласка. Підготуватися Руслану Демчаку.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я маю нагоду продовжити виступ. Дуже шкода, що таке надзвичайно важливе питання для країни розглядається за скороченою процедурою, а практично прикривається відкритий розгляд.

Тому я хочу сказати, що насправді ті деривативи, про які ми говоримо, якраз той документ, яким оформлюється нібито списана заборгованість. Ви це розумієте. І більше того, в цих проектах законів, і в тому числі в домовленості з кредиторами, немає навіть визначеного відсотка, скільки платитиме держава за цими цінними паперами. І не виключається, що вона платитиме 7,75 відсотка. Але найгірше — це те, що зростання ВВП України буде дуже стрімким, як тільки припиняться військові дії і як тільки прийде професійний уряд. І ми заплатимо цим кредиторам у десятки разів більше, ніж сьогодні. Це означає, що за це будуть відповідати наші діти і онуки. І це ключове питання!

І хочу сказати вам також ще одну річ, що проект постанови, який вноситься зараз, абсолютно не передбачений законодавством. Це спільна відповідальність, в яку втягують парламент, щоб покрити бездарні переговори, які провів уряд.

Але з іншого боку, у нас є дуже велика проблема. Якщо сьогодні ми не підтвердимо це, у нас завтра буде дефолт і повна руйнація фінансової системи країни. І тому вихід лише один: солідаризуючись повністю з Віктором Пинзеником, який єдиний набрався мужності сказати з цієї трибуни правду, нам зі сльозами доведеться проголосувати за цю ганьбу, але треба звільнити уряд. Новий уряд мусить негайно переглянути всі ці угоди!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Демчак, “Блок Петра Порошенка”.
Будь ласка.

ДЕМЧАК Р.Є. Шановні колеги! Я хочу розвіяти міфи і сказати, що коли економіка України росте — це не погано! Це дуже добре. Україну можна зараз порівняти з такою українською сім'єю, яка повинна повернути кредит і не може. Вона може заплатити якийсь невеликий відсоток, але платити 30–40 відсотків від свого доходу не може. Розумієте?

Тому ми будемо заробляти, і ту частину, яку ми можемо віддати на погашення своїх боргів, систематично в майбутньому платити. Тому це взаємопов'язані речі.

І давайте не будемо перетворювати зараз на популізм нашу дискусію. Тема зрозуміла, проект закону №3057 — це один із тих проектів законів, які стосуються реструктуризації. Я пропоную його підтримати і поставити на голосування в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Обговорення завершено.

На ваш розгляд вноситься проект Закону “Про внесення змін до розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування під час реструктуризації державного і гарантованого державою боргу та його часткового списання” ([№3059](#)).

Є пропозиція комітету розглянути цей проект закону за скороченою процедурою. Я розумію, це технічне рішення у зв'язку з попереднім рішенням.

Будь ласка, визначайтеся щодо розгляду проекту закону №3059 за скороченою процедурою.

“За” — 169.

Рішення прийнято.

Наталія Яресько. Доповідайте, 2 хвилини. Будь ласка.

ЯРЕСЬКО Н. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Цим проектом закону №3059 передбачається, що не буде оподатковуватися дохід державних підприємств за запозиченнями, гарантованими державою (це державні підприємства “Фінансування інфраструктурних проектів”, “Укрмедпостач” та “Конструкторське бюро “Південне” ім. Янгеля”), що виникатиме

в разі списання їх заборгованості в рамках боргової операції. Це перше.

Друге. Виплати за державними деривативами не підлягатимуть оподаткуванню, як це вже передбачено законодавством для державних запозичень.

І третє. Новий інструмент буде технічно приведений до існуючої норми нашого законодавства щодо державних запозичень.

Шановні народні депутати, проект закону підтриманий профільним комітетом Верховної Ради з поправками, погодженими з Міністерством фінансів. Прошу проголосувати за даний законопроект у цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає голова комітету Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вчора на засіданні комітету ми розглядали даний законопроект. Боргові зобов'язання підприємств, які підлягають реструктуризації, виступають у вигляді кредиторської заборгованості. Дійсно, списання кредиторської заборгованості за правилами бухгалтерського обліку відображається у складі доходів підприємства в разі їх списання, що буде позитивно впливати на фінансовий результат цих підприємств.

Тому саме законопроектом пропонується зменшити фінансовий результат до оподаткування на суму таких доходів, що були відображені у фінансовій звітності.

Однак законопроект не врахував те, що зазначені підприємства за ті кошти виконували роботи, і таким чином, у них обліковується в бухгалтерському обліку непогашена заборгованість за

виконані роботи, яка фінансується з бюджету, і ця заборгованість рахується як дебіторська.

Виходячи з наведеного та з метою комплексного вирішення питання, комітет пропонує внести до цього проекту узгоджену з Міністерством фінансів поправку. Озвучую текст поправки для стенограми:

“Розділ I законопроекту після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту: “Фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму витрат, що виникають у платників податку, зазначених у абзаці першому цього пункту, за правилами бухгалтерського обліку при списанні безнадійної дебіторської заборгованості за поставлені товари, роботи, послуги, що підлягали оплаті за рахунок коштів Державного бюджету України. Таке збільшення фінансового результату до оподаткування відбувається в розмірі, що не перевищує суми доходів, зазначеної в абзаці першому цього пункту”.

Враховуючи актуальність, пропоную прийняти даний законопроект за основу та в цілому з урахуванням зазначеної поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи: два — за, два — проти. Якщо є необхідність, процедура це передбачає.

Микола Томенко, “Блок Петра Порошенка”.

ТОМЕНКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Прошу передати слово фахівцю у фінансово-кредитних справах Довбенку Михайлу Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Володимирович Довбенко, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

ДОВБЕНКО М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №84, Івано-Франківська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги, попередній законопроект і законопроект, який ми розглядаємо, дають нам можливість фахово сформулювати проведення боргової операції. Тому я думаю, з точки зору професіонала, те, що пропонується, нам потрібно підтримати. Але в дискусії, яку ми сьогодні ведемо, як на мене, в цьому залі майже немає тих людей, які розуміють, що нам потрібно йти на цю реструктуризацію. Найбільша дискусія, яка сьогодні точиться, це щодо не 4 відсотків, а 5, 8 чи 10 відсотків. Я відношуся до оптимістів і хочу сказати, що я вірю, що в нас буде більше ніж 4 відсотки. Я навіть впевнений у цьому. Деякі кажуть, що немає альтернативи. Але як фахівець я хочу вам сказати: є альтернатива. Або сьогодні потрібно приймати цей пакет, або альтернатива — не підтримувати. Ми також розуміємо, яким шляхом ми будемо рухатися, що це дасть для економіки і взагалі для нашого суспільства. Якщо ми дійдемо до того, що в нас буде зростання 5 чи 8 відсотків, ми в той час також можемо повернутися до цієї проблеми і фахово шукати інструменти, яким чином ми можемо вийти із цієї ситуації. І фахівці бачать, як ми можемо далі рухатися.

Я хочу сказати, коли сьогодні в нас ситуація надзвичайно складна. Ви чули, за якою ціною продаються цінні папери. Про це казав Павло Різаненко. Коли ситуація буде краща, ми теж будемо знати, яка буде ціна. Нам не вигідно сьогодні наперед говорити навіть те, що ми будемо робити, якщо будемо мати зростання ВВП 5, 7 чи 8 відсотків. Ми тоді будемо говорити.

Тому я вважаю, що сьогодні нам треба приймати ці законопроекти і рухатися, а через 10 років повернутися до теми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віктор Галасюк, Радикальна партія. Потім — Юлія Тимошенко, “Батьківщина”.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги народні депутати! Якою є ціна того перепочинку, яку ми отримуємо завдяки такій реструктуризації? Ціна є абсолютно колосальною. Бо якщо Україна зростатиме протягом 15–20 років, так, як зростала Польща, Туреччина, хоча би на 5 відсотків у рік, то ми за цими угодами віддамо понад два десятки мільярдів доларів Сполучених Штатів Америки. Що це означає? Це означає, що цей перепочинок ми не маємо права згаяти, ми маємо використати його для радикальних економічних, інституційних реформ, оскільки такі не вигідні умови, яких змогли домогтися, продиктовані в тому числі тим, що наші міжнародні партнери бачать, що в Україні, на жаль, влада не проводить справжні радикальні економічні реформи. Ми маємо це виправляти, ми маємо використати цей перепочинок для того, щоб, дійсно, сформувані умови для створення нових робочих місць, для того, щоб повернутися обличчям не лише до наших шановних міжнародних кредиторів, а передусім до головних людей у країні. Хто ці головні люди? Це роботодавці, інвестори, платники податків, це ті, хто можуть дати Україні в 10 разів більше, ніж усі міжнародні валютні фонди разом узяті. Це десятки мільярдів доларів, які знаходяться в тіньовій економіці, які тікають через офшори за кордон, тому що влада не створила нормальні, привабливі інвестиційні умови і не пододала корупцію.

А що стосується конкретних зауважень, то вони в нас також є. Подивіться законопроект №3057. Там передбачено, що виплата доходів, погашення державних облігацій здійснюються грошима або в іншій формі за згодою сторін. Так от, у нас виникає запитання: що це за така інша форма? Чим ще держава може розрахуватися за тими облігаціями? А в купі з тією нормою, яка

є в законопроекті №3058 щодо відмови від суверенного імунітету в судових спорах, це створює дуже небезпечний прецедент...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Немає ніяких сумнівів, що угода, яка діє до 2040 року, буде таким фундаментальним фінансовим зашморгом, тому що ми матимемо зростання ВВП і будемо платити до 40 відсотків від зростання ВВП. І ми перевищимо те, що зараз списано, багаторазово. Це практично заробітчанство на Україні. Причому масштабне. І український уряд це дозволяє. Альтернативу нам пропонують — лише дефолт.

Але є законопроект, який ми обговорюємо, №3059. Це законопроект про дуже конкретні речі, про те, що той, хто зароблятиме на Україні так грубо, буде звільнений від оподаткування. І уявіть собі, сьогодні, коли оподатковуються пенсії, коли сьогодні все оподатковується, у цей час люди, які заробляють надприбутки, будуть звільнені від оподаткування. Але хамством є не лише те, що звільняють від оподаткування нерезидентів. Найстрашнішим є те, що пункт 36 цього проекту закону звільняє від оподаткування заробітчанство на українських боргах українських резидентів. Назвіть мені поіменно, хто з українських підприємств заробляє сьогодні на борговій біді України? Я хочу цих людей знати в обличчя. І хочу зрозуміти, хто мало того, що бере ці зайві гроші з України в тяжкий момент, ще й не буде з них сплачувати податків. І тому пункт 36, де резиденти звільняються від оподаткування, мусить бути виключений. А взагалі це все абсурд, повірте мені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Я запрошую до слова голову профільного комітету.

Южаніна Ніна Петрівна. Будь ласка, 1 хвилина.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Я все-таки хочу пояснити, що даний законопроект не стосується тих питань, які зараз були озвучені з трибуни. Вони стосуються лише кредиторської заборгованості таких державних підприємств, як “Конструкторське бюро “Південне” ім. Янгеля”, яке має таку кредиторську заборгованість, “Укрмедпостач”, “Фінансування інфраструктурних проєктів”. У них обліковується ця кредиторська заборгованість, і тому в разі її списання будуть відбуватися технічні моменти, про які щойно говорила, не буде відноситися до доходів списана кредиторська заборгованість.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, обговорення завершено.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проєкт Постанови “Про забезпечення фінансової стабілізації в країні в рамках виконання програми Міжнародного валютного фонду “Механізм розширеного фінансування”. Є необхідність його обговорювати? Є пропозиція розглянути цей проєкт постанови за скороченою процедурою. Доповідь без обговорень.

“За” — 154.

Рішення прийнято.

Андрій Гордєєв від комітету. Будь ласка.

ГОРДЄЄВ А.А. Шановні колеги! Комітет з питань бюджету 16 вересня розглянув проєкт Постанови Верховної Ради “Про забезпечення фінансової стабілізації в країні в рамках виконання програми Міжнародного валютного фонду “Механізм розширеного фінансування” ([№3056](#)).

Щодо цього проекту в комітеті зауважено таке: внаслідок здійснення відповідних правочинів знизиться боргове навантаження на державний бюджет у поточному та декількох наступних роках.

Однак, з 2021 року по 2040 роки може відбутися збільшення навантаження на бюджет у зв'язку з необхідністю здійснювати виплати за державними деривативами. Немає необхідності додатково Верховній Раді доручати Кабінету Міністрів забезпечити вчинення правочинів з боргом, оскільки законодавством уже надані уряду і безпосередньо Мінфіну відповідні повноваження.

Також потребує конкретизації термін подання урядом плану заходів з приведення загального обсягу державного та гарантованого державою боргу до встановлених вимог. Крім того, Комітет з питань бюджету вважає, що в рамках здійснення парламентського контролю після вчинення відповідних правочинів належить отримати детальну інформацію щодо результатів такої операції та провести її аудит.

Зважаючи на викладене, Комітет з питань бюджету ухвалив таке рішення (до речі, Юліє Володимирівно, воно кореспондується з вашими тезами щодо відповідальності):

рекомендувати Верховній Раді проект постанови №3056 прийняти за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету, викладених у висновку. Зокрема, у пункті 1 не доручати уряду здійснювати правочини, а взяти до відома. У пункті 3 пропонується обмежити дату подання плану заходів не пізніше 1 березня 2016 року. Доповнити новими пунктами 4 і 5, згідно з якими доручити Кабінету Міністрів до 1 березня 2016 року надати Верховній Раді та Рахунковій палаті інформацію про результати вчинення у 2015 році правочинів з державним та гарантованим державою боргом. Рекомендувати Рахунковій палаті здійснити фінансовий аудит і аудит ефективності щодо операцій,

пов'язаних із вчиненням відповідних правочинів. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Доповідь ми почули.

Переходимо до наступного питання. Це проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік” щодо підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати” ([№3060](#)). І також є альтернативний законопроект [№3060-1](#).

Є пропозиція розглянути ці проекти законів за скороченою процедурою відповідно до подання профільного комітету.

Прошу, шановні колеги, визначитися щодо розгляду проектів законів за скороченою процедурою.

“За” — 156.

Рішення прийнято.

Доповідає міністр фінансів Наталія Яресько. Будь ласка.

Я продовжую засідання Верховної Ради і хочу вас поінформувати, що, напевно, ми не оголошуватимемо перерву, бо такі важливі проекти законів маємо обговорити в комплексі.

Наталія Яресько. Будь ласка.

ЯРЕСЬКО Н. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні вашій увазі пропонується законопроект щодо змін до Державного бюджету на 2015 рік, що було підготовлено з метою наближення передбаченого прийнятим законодавством підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати з відповідним збільшенням видатків на оплату праці, на пенсійне забезпечення, на допомогу сім'ям з дітьми та одноразові допомоги, на стипендії аспірантів і докторантів, а також здійснення

індексації зі стипендіального фонду не з 1 грудня, а з 1 вересня 2015 року та вирішення інших першочергових питань.

Ми змогли це прискорити. Тому що прийняття законопроектів щодо реструктуризації дає нам можливість очікувати стабільність далі в наших надходженнях до бюджету і в тому, що ми будемо мати змогу використати ці кошти в такій формі.

За підсумками восьми місяців 2015 року спостерігається стала динаміка перевиконання дохідної частини загального фонду Державного бюджету. Враховуючи зазначене, цим законопроектом пропонується планові доходи Державного бюджету у 2015 році збільшити на 14,3 мільярда гривень, в тому числі і по загальному фонду — на 16,4 мільярда гривень. За рахунок податку на додану вартість — 9,2 мільярда гривень, у тому числі і відшкодування цього ПДВ у обсязі 7 мільярдів гривень, ввізного мита — 3,8 мільярда гривень, податку на прибуток підприємств — 1,6 мільярда гривень, податку та збору на доходи фізичних осіб — 0,3 мільярда гривень, інші надходження — 1,5 мільярда гривень. Зазначений ресурс пропонується спрямувати за такими напрямками. Майже 10 мільярдів гривень на прискорення підняття соцстандартів — не з 1 грудня, а з 1 вересня 2015 року. Мінімальна заробітна плата зросте до 1 тисячі 378 гривень з 1 тисячі 218 гривень, прожитковий мінімум на одну особу — до 1 тисячі 330 гривень. Тобто обидва показники збільшуються на 13 відсотків. Розмір мінімальної пенсії зросте до понад 1 тисячу 74 гривні. Також збільшуються допомоги та стипендії. Буде виділено додаткових 2,7 мільярда гривень на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення, гарячу воду, що вироблялися для населення, 0,9 мільярда гривень на оборону та оборонну і правоохоронну діяльність, 0,3 мільярда гривень — на поповнення резервного фонду, 0,2 мільярда гривень — на придбання цифрових мамографів та ультразвукових діагностичних приладів вітчизняного виробництва і 0,25 мільярда гривень — на інші першочергові витрати.

Шановні народні депутати! Законопроект спрямований насамперед на задоволення потреб людей, на поліпшення їхнього соціального забезпечення. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані міністре.

До співдоповіді запрошується Василь Амельченко. Будь ласка.

АМЕЛЬЧЕНКО В.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Шановні українці! Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Комітет з питань бюджету розглянув 16 вересня урядовий проект Закону “Про внесення змін до Закону “Про Державний бюджет України на 2015 рік” (№3060). Комітет підтримує ініціативу уряду щодо перенесення строку підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати з 1 грудня на 1 вересня з відповідним збільшенням соціальних видатків бюджету. Водночас звертає увагу, що така ініціатива не передбачає збільшення розміру соціальних гарантій з урахуванням нинішнього соціально-економічного стану в країні, але за поясненням уряду це на сьогодні відповідає реальним фінансовим можливостям держави.

Особливу увагу комітет приділив питанню достатності обсягів освітньої та медичної субвенцій. Саме за ініціативою членів бюджетного комітету вчора з цього приводу в нашому засіданні брали участь міністр освіти та міністр охорони здоров'я. Вони запевнили, що запропонованим законопроектом обсяги таких субвенцій забезпечуватимуть утримання відповідних освітніх і медичних закладів до кінця року. Усі ви буваєте в округах. Такі питання періодично й перманентно виникають у бюджетній сфері. Міністри вчора запевнили, я сподіваюся, що уряд дотримається

таки своїх гарантій і бюджетникам — освітянам, вчителям — буде повністю виплачена заробітна плата до кінця поточного року.

За висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради законопроект може бути прийнято за основу з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій. Зокрема, зауважено, що до законопроекту не надано необхідних детальних розрахунків та пояснень стосовно змін доходів і видатків державного бюджету.

За результатом розгляду Комітет з питань бюджету прийняв рішення рекомендувати прийняти законопроект №3060 за основу та в цілому як закон з урахуванням пропозицій комітету щодо врегулювання питання фінансового забезпечення актуальних напрямів соціально-економічного розвитку регіонів до кінця поточного року. У разі прийняття законопроекту — доручити Комітету з питань бюджету разом з Міністерством фінансів та Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради при оформленні відповідного закону внести необхідні зміни до його тексту і додатків до нього з урахуванням підтриманих пропозицій, а також необхідні редакційні та техніко-юридичні уточнення. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Васильовичу.

Будь ласка, запишіться на виступи: два — за, два — проти.

Народний депутат Романова, “Самопоміч”. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім’ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”). Передаю слово Олегу Березюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Романович Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р. Доброго дня, шановні пані та панове! Нам головне — не повірити в те, що люди не розуміють, що відбувається у країні. Але, з іншого боку, треба використовувати кожний момент, щоб показати, що управління державою є відповідальним, а не популістським. Ці 200 чи 300 гривень, які ми додаємо, насправді не рятують нікого. Але за тими 200 чи 300 гривнями має стояти відповідальна політика реформування галузі.

Пане Прем'єр-міністре, ми повинні залишити в кишенях людей гроші від правильного нарахування тарифів. Фракція "Об'єднання "Самопоміч" не відступить від того, щоб зобов'язати Кабінет Міністрів, "Нафтогаз України", неіснуюче, корумповане безвідповідальністю НКРЕ перерахувати тарифи. Це той соціальний стандарт, який залишить у кишенях людей реальні гроші.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Гузь Ігор Володимирович, "Народний фронт". Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ №19, Волинська область, політична партія "Народний фронт"). Прошу передати слово Олегу Медуниці.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №157, Сумська область, політична партія "Народний фронт"). Шановні колеги! Учора на засіданні бюджетного комітету ми дуже довго розглядали низку законопроектів, зокрема, цей, найголовніший. Ми вважаємо, що настав час, коли Верховна Рада може продемонструвати своє ставлення до проблем простих українців. Сьогодні ми

можемо з упевненістю сказати, що змогли стабілізувати економіку, збільшити доходи державного бюджету. У нас з'явився той додатковий ресурс, який ми можемо спрямувати на збільшення соціальних стандартів для громадян України.

Фракція “Народний фронт” одногосно підтримує цей урядовий законопроект, закликає колег не лише з коаліції, а й з інших фракцій, так само проголосувати за закон, на який чекають мільйони українців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Крулько, “Батьківщина”. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”). Фракція “Батьківщина”. У своєму виступі звертаюся насамперед до громадян України. Хочу пояснити, що мається на увазі, коли уряд пропонує нібито підвищити соціальні стандарти на 13 відсотків. Треба добре розуміти, що це робиться із кількох причин.

Перша причина полягає в тому, що таким підвищенням уряд хоче хоч якось перекрити невивідні умови, на які пішли кредитори. Люди повинні добре розуміти, усі ми маємо усвідомити, що до 2040 року Україна стає ще більшим боржником, ніж була досі.

Друга причина — тому що будуть вибори. І не у травні, не у квітні, не у березні, коли “Батьківщина” домогалася індексації заробітних плат і пенсій, як це передбачено чинним законодавством України. Це робиться тепер для того, щоб 25 жовтня сказати: подивіться, як ми вам підвищили соціальні стандарти. Але насправді, якщо керуватися методологією, затвердженою Кабінетом Міністрів, ці соціальні стандарти мають бути підвищені не на 13 відсотків, а на 72 відсотки. У липні у країні склалася унікальна ситуація, коли прожитковий мінімум становив лише 40 відсотків від реальних цін.

Безперечно, “Батьківщина” проголосує навіть за це, але ми водночас вимагаємо реальної індексації заробітних плат і пенсій. Це перше.

Друге. Встановіть такі тарифи, щоб люди могли їх сплатити в жовтні, листопаді та грудні. Не треба перетворювати людей на тих, хто не живе, а виживає. Ми голосуватимемо, але не зупинимося, доки тарифи не стануть реальними, а заробітні плати й пенсії — достойними.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Курячий, “Блок Петра Порошенка”.
Будь ласка.

КУРЯЧИЙ М.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №25, Дніпропетровська область, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановний Володимире Борисовичу! Шановні колеги народні депутати! Сьогодні ми розглянули багато питань і маємо прийняти дуже відповідальне рішення про підвищення соціальних стандартів. Вірю, що його підтримають депутати усіх фракцій. Ми завинили громадянам України і повинні повернути борги. Це тільки початок. Цього чекають пенсіонери, вчителі, медичні працівники, діти війни та інші верстви населення. Вважаю, що нам треба системно підійти до розв’язання цієї проблеми та неухильно виконувати прийняті рішення.

Водночас треба зайняти консолідовану політичну позицію, щоб надати можливість знизити тарифи для громадян не менше, як на чверть. Що для цього пропонується?

Перше. Заходи з демонополізації ринків, зниження податкового тиску, мінімізація невиробничих витрат у цій сфері. Крім того, треба розплутати непрозорі схеми утворення тарифів. У новому бюджеті на 2016 рік мусять бути закладені саме такі підходи.

Друге. Пропоную уряду та Верховній Раді розглядати питання про підвищення соціальних стандартів раз на квартал, а не раз на два роки.

Третє. Велике джерело економії коштів та зниження тарифного тиску на сімейний бюджет громадян — це нещадне викорінення корупції на місцевому рівні. Один лише приклад. У Дніпропетровську тільки одне управління житлово-комунального господарства за 10 місяців вивело в тінь майже 18 із 46 мільйонів гривень, які надійшли від населення за оплату комунальних послуг на рахунки ЖЕКів. Це майже 40 відсотків. Таких прикладів багато, і не лише в Дніпропетровській області.

Комунальна сфера на сьогодні — питання національної безпеки. Зупинити крадіжки та корупцію в комунальній сфері — найкоротший шлях для наведення ладу в галузі та відновлення соціального спокою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Виступи від фракцій, які не брали участь в обговоренні, по 1 хвилині. Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні громадяни України! Шановні колеги народні депутати! Законопроектом пропонується підвищити соціальні стандарти — пенсії, зарплати тощо. Безумовно, ми дякуємо уряду за те, що він, нарешті, через кілька місяців після того, як ми вимагали внесення відповідного законопроекту, нарешті зробив це. Але чи це той законопроект, якого ми вимагали? Чи те підвищення, якого ми вимагали? Ні, ні і ще раз ні. Ті копійки — то кістка з барського столу. Це взагалі не розв'язує жодної проблеми. Якщо в нас за 14 місяців 320 відсотків інфляції... До речі, де голова Національного банку, коли розглядаються ключові питання фінансової системи і боргу країни? Чому немає у парламенті представника Національного банку?

Щодо заробітних плат і пенсій. Нехай на ту зарплату і пенсію проживе той, хто її призначає, — на 1200 чи на 1300 гривень, коли треба за все платити, а немає чим!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Москаленко. Будь ласка.

Потім доповідатиме альтернативний законопроект Наталія Королевська.

МОСКАЛЕНКО Я.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №96, Київська область, самовисуванець)*. Група “Воля народу”. Вельмишановний український народе! Шановні колеги! Група “Воля народу” підтримуватиме законопроект №3060, тому що він стосується життя людей.

Щодо попередніх законопроектів, шановні колеги, я хочу, щоб ми дуже добре подумали, перш ніж прийняти принципове для України рішення. Не говоритиму мовою фінансів. Скажу: уявіть собі, що Україна — це родина. Батьки, напозичавшись, щоб гарно жити і виглядати перед сусідами, вирішили свої борги перекласти на дітей на 20 років уперед. І це не єдина проблема. Через 20 років діти, якщо житимуть бідно, віддаватимуть борги так само, як батьки. А якщо зможуть вивчитися і жити добре... Добре жити вони не зможуть, бо віддаватимуть удвоє більше за батьків. Давайте думати, шановні колеги, перш ніж голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Королевська доповідатиме альтернативний законопроект [№3060–1](#). Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,*

політична партія “Опозиційний блок”). Уважаемые коллеги! Уважаемые присутствующие! Сегодня в этом зале принимаются судьбоносные для нашей страны решения. И один из самых важных вопросов, который стоит на повестке дня: как будут жить люди.

Оппозиционный блок предлагает повысить социальные стандарты на 74 процента: повысить минимальные пенсии, минимальные заработные платы, пособия. Повышение социальных стандартов на несколько десятков гривен — то, что предлагает правительство, ситуацию в стране не изменит. Пришло время отдать людям долги. Я хочу вам напомнить, что происходит. Последние полтора года люди переживают повышение тарифов, а особенно ныне. Это очень и очень актуально. Это самое масштабное повышение тарифов со времен обретения независимости нашей страной.

Также хочу обратить ваше внимание на то, что вся тяжесть инфляции, инфляционный налог полностью лег на плечи наших граждан. Уровень официальной инфляции за 2014 год и восемь месяцев 2015 года — 74 процента. Обещание правительства повысить социальные стандарты на 13 процентов не решит проблему. Вы даже одну шестую цены, которую люди переплачивают, не покроете. Люди полтора года терпели и понимали. И мы понимаем, что тяжело, плохо, сложно, война, проблемы в стране, нужно пережить это сложное время. Но наконец-то мы услышали заявление правительства. Министр финансов говорит: деньги в стране есть, бюджет перевыполнен на 24 миллиарда гривен, 46 миллиардов гривен лежит на казначейском счету. Министр экономического развития и торговли уверяет, что экономика начинает расти. Если есть деньги, давайте отдадим их честно людям, отдадим то, что люди реально зарабатывают. Мы настаиваем на индексации в размере 74 процента, повышении минимальной зарплаты до 2119 гривен, минимальной пенсии — до 1651 гривны.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віктор Бондар, група “Партія “Відродження”. Будь ласка, 1 хвилина.

Прошу керівників фракцій запросити народних депутатів до зали Верховної Ради. Переходимо до голосування обговорених питань.

БОНДАР В.В. Шановний Володимире Борисовичу! Шановні народні депутати! Безумовно, фракція “Партія “Відродження” однією з перших восени цього року зареєструвала законопроекти про підвищення мінімальної заробітної плати, соціального захисту. Тоді мало хто слухав, бо всі перебували в ейфорії від того, що влада знає, що робити, завтра в країні з’являться великі кошти, наберемо кредитів і проїмо їх гарно. Нічого не вийшло. Ми бачимо, що підвищення соціальних стандартів відбувається, але на мізер — на десятки, сотню гривень. Це не поліпшує ситуацію для людей, не дає можливості нічого вирішити.

Повторюю: ми, безумовно, підтримаємо цей законопроект. Навіть зайвих 100 гривень на сьогодні для більшості людей великі кошти. Але йдеться про інше. Без змін в економічній політиці, без відродження промисловості, створення нових робочих місць не буде реального підвищення заробітної плати і соціальних виплат. Єдиний шлях — це відродження промисловості й економіки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соціальні питання. Міністр Павло Розенко. Прошу.

РОЗЕНКО П.В., *міністр соціальної політики України*. Шановні народні депутати! Дозвольте кілька слів сказати щодо тих соціальних змін, які на сьогодні пропонуються до Державного бюджету України. Хочу розпочати з екскурсу в історію, коли ми з вами тут затверджували бюджет на 2015 рік. Усі експерти, фахівці, знаючи, у якому стані перебувала країна дев’ять місяців,

казали, що підвищення соціальних стандартів, яке ви запланували здійснити з 1 грудня 2015 року, дуже амбітне і майже нереальне завдання для країни, яка знаходиться у стані війни, економіка якої зруйнована, проти якої працює одна з найбільших держав світу. Це було сказано дев'ять місяців тому. Але, незважаючи на ці слова, на розуміння ситуації, коаліція вимагала від уряду: якщо буде можливість, треба зробити все, щоб підвищити соціальні стандарти раніше — хоча б на місяць-два. Тому сьогоднішнє рішення — це результат спільної роботи коаліції, уряду щодо прийняття необхідних змін.

Одразу скажу, що підвищення відбудеться все-таки не на десятки гривень. Внаслідок підвищення мінімальної заробітної плати, — найголовніше, для працівників першого тарифного розряду Єдиної тарифної сітки, майже на 19 відсотків, підвищиться заробітна плата працівників бюджетної сфери, а це майже 3 мільйони українців — вчителі, лікарі, працівники культури, соціальної сфери — від 200 до 600 гривень. Це дуже важливо. Підвищуючи заробітну плату, ми стимулюємо висококваліфікованих працівників.

І останнє. Хочу сказати, що насправді це підвищення не розв'яже всіх проблем. Але ми чітко знаємо, що це не останнє соціальне підвищення і бюджетні ініціативи. Проект Державного бюджету на 2016 рік буде ще більш соціально орієнтованим: видатки на соціальну політику зростатимуть. Ми перейдемо на поступове підвищення соціальних стандартів, і у 2016 році воно відбудуватиметься вже двічі на рік. Це перший крок, але не останній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністр.

Прошу всіх народних депутатів зайти до зали, зайняти свої місця. Запрошую до слова Прем'єр-міністра України Арсенія Петровича Яценюка. Будь ласка, Арсенію Петровичу.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановний пане Голово! Вельмишановні члени коаліції! Фракції “Блок Петра Порошенка”, “Народний фронт”, “Самопоміч” та інші! Вельмишановна опозиціє! Я прошу вашого розуміння і підтримки, щоб ми сьогодні прийняли відповідальне для країни та мільйонів українців рішення. На відміну від попередньої практики, сьогодні ми провели повне обговорення цієї угоди. Я ще раз хочу зупинитися на базових параметрах угоди. За що парламент голосуватиме? Це свідоме і відповідальне рішення. Треба брати на себе відповідальність, бо для цього обирає народ України кожного політика.

Перше, що ми отримуємо на сьогодні. Списання 3,6 мільярда доларів США. Це борг, який брав не цей уряд і не цей парламент. Це ті борги, які накопичувалися 20 років, але ми їх повинні погасити. Ми списуємо 3,6 мільярда доларів з нашого боргового портфеля.

Друге. Ми додатково економимо близько 5 мільярдів доларів США на виплату процентів за обслуговування цього боргу.

Третє. Ми переносимо виплату тіла кредиту на чотири роки. У нас немає коштів зараз виплачувати тіло кредиту, тому протягом найближчих чотирьох років ми не будемо погашати наші боргові зобов'язання.

Четверте. Ми реструктуризували борги державних банків і державних компаній. Я кажу про реструктуризацію боргів “Укр-ексімбанку”, де наші громадяни тримають свої гроші, де наші компанії отримують кредити. Таким чином стабілізували “Укр-ексім-банк”. Ми реструктуризували борги державного “Ощадбанку” — одного з найбільших банків країни, де так само наші громадяни тримають гроші. Цей банк є основою фінансової стабільності країни.

Після прийняття цього рішення отримуємо можливість фінансової підтримки Міжнародного валютного фонду. Це означає, що якщо надалі український парламент разом з урядом і Президентом буде проводити непрості, складні, непопулярні, але правильні для майбутнього реформи, то весь цивілізований світ

стоятиме за нами. Ми будемо отримувати кошти на фінансову підтримку і стабілізацію країни. Дорогі друзі! Чим більше ми робимо, тим більше ми отримуємо допомоги, і навпаки.

Я хочу так само відверто поговорити про той інструмент, який називається дуже красивим словом. Це інструмент, який кредитори отримують замість списання боргів, тому що вони зазнали втрат, не отримують додаткових коштів, але зможуть отримати в майбутньому. Я не хочу, щоб точилася дискусія стосовно того, що хтось щось приховує. Я добре пам'ятаю, як кілька років тому під "хіхоньки" були підписані угоди, через які країна має нині 16 мільярдів збитків. Ці 16 мільярдів країна заплатила не з прибутків. Ці 16 мільярдів країна заплатила зі збитків через кредити, які ми взяли, а тепер повинні віддавати.

Якщо економіка України зростатиме, наші кредитори отримують додаткові кошти. Треба визначити параметри, за яких кредитори зможуть отримати частину прибутку національної економіки, а не збитку. За тієї умови, що валовий внутрішній продукт становитиме 125 мільярдів доларів США. На сьогодні це лише 85 мільярдів доларів. Це перша умова.

Друга умова. У разі якщо українська економіка зросте більш як на 3 відсотки. Окремо зазначу: якщо економіка зросте від 3 до 4 відсотків, то лише з 1 відсотка росту кредитори зможуть отримати в якості бонусу 15 відсотків — частину нашого прибутку, в якій вони так само вкладуться. Ця реструктуризація дасть можливість зробити країну успішною і багатую.

Третя умова. Якщо українська економіка зросте більш як на 4 відсотки, то кредитори зможуть отримати до 40 відсотків. Чітко визначено: 40 відсотків від частини прибутку української економіки.

Може бути дуже багато розрахунків. Ми здійснили базовий розрахунок з іноземними партнерами. Уявіть собі, що сталося диво, на що я, справді, сподіваюся, і українська економіка протягом наступних 25 років зростатиме на рівні 4 відсотків. Знаєте, що це означає для країни? Це означає, що внутрішній валовий

продукт України буде рівним ВВП Швейцарії, трохи менший, ніж у Саудівській Аравії, Об'єднаних Еміратах. Це означає те, що середня заробітна плата в Україні становитиме (увага!) 1 тисячу 960 доларів. Я хочу заплатити кредиторам частину прибутку країни, якщо Україна матиме найуспішнішу економіку у світі.

Шановні народні депутати! Вкотре закликаю. Ми перебуваємо не просто в складній, а в дуже складній ситуації. Немає жодної країни у світі, яка за останніх два десятиліття воювала б проти ядерної держави, якою є Російська Федерація. Немає жодної країни після Другої світової війни, у якої б Росія, порушивши світовий порядок, украла територію. Це наш Крим, частина нашого Донецька і частина нашого Луганська. Немає жодної країни, яка втратила б 20 відсотків економіки. На наші плечі лягла ця історична відповідальність. Я прошу всіх свідомо прийняти це рішення.

Напевно, це не остання реструктуризація. Але я точно знаю, що якщо не буде проведена ця реструктуризація, майбутнє України та її фінансової системи не просто під загрозою. Це означатиме фінансовий колапс, якого ми не маємо права допустити. Ми — український парламент, уряд, Президент — люди, які відповідальні за долю держави. Я прошу підтримати Україну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, займайте свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання” ([№3058](#)) відповідно до рішення комітету за основу та в цілому з техніко-юридичними поправками комітету. Прошу голосувати.

“За” — 309.

Рішення прийнято.

Оце патріотична позиція, друзі. Браво!

Шановні колеги народні депутати! Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону “Про внесення змін до Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок” стосовно державних деривативів щодо реструктуризації державного та гарантованого державою боргу та його часткового списання” ([№3057](#)) за основу і в цілому з техніко-юридичними поправками комітету. Прошу голосувати.

“За” — 307.

Рішення прийнято. Закон прийнято. Молодці!

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту [№3059](#) за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

“За” — 308.

Закон прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови “Про забезпечення фінансової стабілізації в країні в рамках виконання програми Міжнародного валютного фонду “Механізм розширеного фінансування” ([№3056](#)) за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету з техніко-юридичними поправками. Прошу голосувати.

“За” — 309.

Рішення прийнято.

Шановні колеги народні депутати! Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік” щодо підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати” ([№3060](#)) за основу і в цілому з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати.

“За” — 340.

Закон прийнято.

Вітаю, це перемога України, шановні друзі.

Якщо дозволите, кілька слів. Більше 300 голосів — це надзвичайно відповідальне рішення. Це свідчить про те, що цей парламент може приймати правильні для України рішення.

Шановні колеги, ще одне. Шановні народні депутати, залишіться на місцях! Я не хотів говорити цього перед голосуванням, а зараз скажу. Щойно український парламент продемонстрував коаліційному уряду — усі народні депутати всіх фракцій і груп — що ми є надійними партнерами уряду, завжди готові вислуховувати критику, зокрема, коли йдеться про те, що парламент щось ухвалює не так.

Звертаюся з проханням до міністрів: якість роботи з комітетами, з народними депутатами має бути зовсім новою. І тоді ми будемо по-справжньому партнерами.

Ще одне, колеги. Якщо хтось у цій залі знає, як реструктуризувати борги краще, ніж це зроблено урядом, я готовий підписати розпорядження про відрядження в будь-якому складі в будь-яку країну на будь-якому рівні, щоб ви провели успішні переговори і привезли найкращі рішення. Ми їх також підтримаємо.

Шановні колеги, хвилину! Ми продовжуємо працювати, залишіться на своїх місцях. У нас є ще два кадрових питання.

Колеги, ми розглядали проект Постанови “Про відставку Віце-прем’єр-міністра України Воцевського В.М.”. Ми мали розглянути заяву про відставку міністра охорони здоров’я Квіташвілі. Його не було в Україні, наразі він присутній і готовий виступити перед українським парламентом.

Шановні колеги! Прошу всіх народних депутатів зайняти свої місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови “Про відставку Віце-прем’єр-міністра України Воцевського В.М.”. Це рішення було обговорене раніше.

Колеги, голосуємо проект постанови [№3087](#) про відставку Вощевського Валерія Миколайовича з посади Віце-прем'єр-міністра за власним бажанням. Прошу підтримати.

“За” — 234.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати! У залі зараз присутній міністр охорони здоров'я Квіташвілі (*Шум у залі*). Я запрошую на трибуну міністра охорони здоров'я Олександра Квіташвілі. Будь ласка, 3 хвилини.

Розглядаємо проект Постанови “Про звільнення Квіташвілі О. з посади міністра охорони здоров'я України”.

Олександр Квіташвілі. Будь ласка, 3 хвилини.

КВІТАШВІЛІ О., *міністр охорони здоров'я України*. Уважаемые народные депутаты Украины! Вы знаете, что 2 июля этого года я написал заявление с просьбой уйти в отставку, хотя решение пока еще не принято. Эти два месяца я работал максимально интенсивно, стараясь, чтобы факт моей отставки не помешал, а наоборот, помог решению вопроса о голосовании пакета законопроектов, который наше правительство внесло в парламент. К сожалению, это никакого результата не дало.

Вчера было абсолютно позорное заседание Комитета по вопросам здравоохранения. Компетентность людей, которые управляют этим комитетом, просто катастрофическая. Элементарное понимание важных изменений отсутствует. Я могу сказать, что вчера законопроекты, поддержанные Главным научно-экспертным управлением Аппарата Верховной Рады Украины, Всемирным банком, Международным валютным фондом, были отклонены, а альтернативный законопроект, внесенный народным депутатом Мусием, который не имел поддержки, был отослан

на доработку. Вот такой циничный сценарий уже третий раз развивается в этом комитете.

Я сделал все, что я смог. Те планы, которые были, мы уже начали осуществлять. Завершили без эксцессов местные закупки первый раз в истории этой страны. Уже начинаем закупки у международных организаций на 2,5 миллиарда гривен.

Я не пришел сюда держаться за кресло. Я не пришел сюда делать карьеру. Я вижу, что с этим комитетом просто не смогу работать, поэтому, пожалуйста, принимайте решение, исходя из того, что я сказал. Я готов служить на благо Украины, я патриот нашей страны, такой же, как и вы (*Оплески*). В любой форме я всегда буду поддерживать Украину.

Спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Давайте домовимся таким чином: три запитання по 1 хвилині. Записуйтеся. Я бачу руки з різних фракцій. Будь ласка, три запитання по 1 хвилині, відповідь Олександра Квіташвілі, потім голосуємо.

Прошу, записуйтеся. Я надам слово першим трьом записаним, вони зможуть поставити запитання.

Володимир Михайлович Литвин. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я вчора отримав листа від однієї жінки, яка пише, що їй треба на ліки 1800 гривень на місяць. Коштів немає. Вона пише: що мені зробити, що мені випити, щоб я вранці не проснулася? У нас більше 4 мільйонів людей не отримують ліки. Чому ви аплодуєте? Хто відповідатиме за те, що сьогодні люди вмирають у країні? Немає елементарного забезпечення.

Я вважаю, що немає потреби сьогодні порушувати це питання. Я думаю, що це не проблема міністра, це проблема ставлення уряду і всієї держави до охорони здоров'я. Люди просто вмирають. Треба приймати невідкладні, як каже Олег Ляшко, радикальні заходи (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, не перетворюйте на балаган.
Остап Єднак.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Прошу передати слово Кривенку.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановний пане міністре! Коли ми призначали вас на цю посаду, я запитав: чи залишитеся ви громадянином України до свого фізичного кінця? Тоді ви дали слово, що залишитеся. З вашого виступу я зрозумів, що ви українцем залишаєтеся. Я вам за це дякую. Мене це, справді, турбувало.

Друге запитання. Насправді ви не змогли сформувану свою команду. Ми знаємо, що у вас були внутрішні конфлікти зі своїми заступниками. Можливо, саме через це й не була продемонстрована та ефективність, на яку ми всі розраховували.

Третє. Звернення до шановного Прем'єр-міністра. Арсенію Петровичу! У нас прохання якомога швидше внести кандидатуру на посаду міністра охорони здоров'я, щоб вона була продискутована і проконсультована з громадськими та пацієнтськими організаціями. Міністерство не може залишатися без міністра. Таке побажання вам. Успіху вам у розвитку цієї галузі!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мосійчук. Будь ласка, третє запитання, 1 хвилина. Потім — 1 хвилина від профільного комітету.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Нам роздали брошури про те, як подолати зволікання з державними закупівлями у сфері охорони здоров'я. Чи готові ви звернутися до Генеральної прокуратури зі скаргою на своїх підлеглих, які зволікали із закупівлями, що призвело до смертей українців? Чому, поки ви були міністром, закривалися і закриваються лікарні? Зокрема, планується закриття Здолбунівської залізничної лікарні в Рівненській області, викидають на вулицю лікарів. Це порушення Конституції. На якій підставі?! Чи готові ви і ваші заступники нести персональну, у тому числі кримінальну, відповідальність, за все, що відбувалося в міністерстві протягом того часу, коли ви були міністром?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Александр, 1 минуту, еще будет вопрос.

Ольга Богомолец. Запитання від комітету. Будь ласка, 1 хвилина. Потім — 2 хвилини на відповідь, і голосуємо. Будь ласка, займаєте свої місця.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні народні депутати! Комітет з питань охорони здоров'я ще у квітні визнав роботу Міністерства охорони здоров'я незадовільною. Міністерство не призначило відповідального за медичне забезпечення зони проведення АТО. Забезпечення вакцинами по Україні становить 17 відсотків.

Щодо реформ. На розгляд Комітету з питань охорони здоров'я було внесено законопроект, прийняття якого створить умови для банкрутства всієї державної системи лікувальних закладів. Комітет з питань охорони здоров'я вважає, що не тільки міністр охорони здоров'я, а й Прем'єр-міністр не мають бачення стратегії розвитку галузі охорони здоров'я, тому що постановою Прем'єр-міністра були скасовані референтні ціни і збільшена націнка на ліки в аптеках, що ми вважаємо абсолютно неприпустимим.

Шановні колеги, прошу вас проголосувати за звільнення міністра охорони здоров'я з передачею справ у Генеральну прокуратуру щодо проведення державних закупівель минулого року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Квіташвілі. Будь ласка, 2 хвилини.

Шановні колеги народні депутати! Прошу займати свої місця.

КВІТАШВІЛІ О. Вы, пожалуйста, посмотрите, какой год стоит в этом отчете. Какой год, скажите, пожалуйста? *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ж не запитання-відповіді на постійній основі. Є запитання: який рік? Усе, колеги.

КВІТАШВІЛІ О. Спасибо. У меня не было этого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Березюк. Будь ласка, 1 хвилина від фракції.

Єгор Соболев. 1 хвилина.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання

“Самопоміч”). Пане міністре, ми з вами неодноразово обговорювали вашу роботу та її погані результати. Я думаю, що, розглядаючи питання вашої відставки, було б дуже добре, щоб ви назвали прізвища людей, які завадили вам перейти на закупівлю ліків в іноземних компаніях в обхід нашій медичній мафії, що завадила реформувати систему охорони здоров'я, яка є системою корупції та пожирання народних грошей, людей, які кинули вас з цією медичною мафією один на один. Назвіть прізвища, щоб наступний міністр охорони здоров'я не став жертвою тих самих обурюючих. Це дуже важливо для парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу проголосувати проект Постанови “Про звільнення Квіташвілі О. з посади міністра охорони здоров'я України” (№2864). Буде заключне слово міністра, він скаже (*Шум у залі*). Підготуйтеся до голосування.

Будь ласка, 1 хвилина.

КВІТАШВІЛІ О. Я не знаю, что вам сказать. Я просто не понимаю ситуации. Я первый раз выступаю в парламенте, не понимаю, что происходит. Я подал заявление в отставку. Хотите в Генпрокуратуру? Пожалуйста. Хотите в ФСБ? Пожалуйста. Я никуда не уезжаю, я здесь, я буду отвечать за все. И пусть те, которые работали в том министерстве в прошлом, позапрошлом году, тоже отвечают. Когда вы говорите о нехватке лекарств... (*Шум у залі*). Кого хотите... Пожалуйста, мне все равно. Вы посмотрите, как они покупали вакцины, сколько денег на этом делалось (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністре (*Шум у залі*).

Прочу проголосувати проект постанови [№2864](#) про звільнення міністра охорони здоров'я. У заключному слові назве прізвища.

“За” — 170.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Нехай назве прізвища, не приховуйте мафію! Говоріть. Увімкніть мікрофон міністра. Нехай говорить *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я увімкну мікрофон. Прошу заспокоїтися, колеги. Шановні колеги! Будь ласка, займіть свої місця. Я надаю 1 хвилину для заключного слова. Не влаштовуйте балаган. Зараз вам скажуть, хто мафія.

Сядьте на місце, заспокойтеся.

Квіташвілі Олександр. Прошу, 1 хвилинка.

КВІТАШВІЛІ О. Мне нужно 20 секунд. Реформа здравоохранения остановлена Комитетом по вопросам здравоохранения. Вчера поддержали только два человека, несколько человек воздержались, а господин Мусий, госпожа Богомолец, госпожа Корчинская, госпожа Бахтеева, господин Шурма, господин Шипко были против. Вот ваши фамилии. Какая там мафия? Это просто провал реформы.

Господин Ярынич и госпожа Сысоенко поддержали. Вот вам ваши фамилии.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Луценко. Будь ласка, 1 хвилинка, і завершуємо. Не перетворюйте на балаган. Запросимо міністра в антикорупційний комітет до Єгора Соболева, він усе розповість, оприлюднимо цю інформацію, забезпечимо пряму трансляцію, і все буде добре. Займіть місця для голосування *(Шум у залі)*.

Юрій Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка")*. Шановні народні депутати! Уважаемый

господин министр! Я хочу вам напомнить, что медицинскую реформу в виде законов можно поддержать или завалить не в комитете, а здесь. Поэтому если бы вы ее внесли не месяц тому назад, а в прошлом году, как от вас и требовалось, Верховная Рада поддержала бы ее. Но сейчас от вас требуют фамилии мафии, о которой вы рассказываете во всех телеэфире. Пожалуйста, объявите фамилии тех, кто виновен в незакупках, завышенных ценах, развале системы здравоохранения, или уйдите (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання міністру. Будь ласка.

КВИТАШВІЛІ О. Все дела о закупках по завышенным ценам — в прокуратуре. У меня нет с собой материалов, но я могу назвать фирмы. Всем известная “Вектор Фарма”, которая забрала 52 миллиона на закупку препаратов для больных СПИДом и перечислила только 10 процентов. Я не знаю, чья это фирма, это вы должны знать. Откуда я знаю? Вы что, думаете, что я в сговоре? (*Шум у залі*). Подождите, это только один пример. В прошлом году закупки производились в декабре, в конце года, быстро-быстро. Под этот шумок использовались такие схемы.

Я могу все рассказать. Есть даже отчет, в котором рассказывается, как эти схемы работают. Организация Шабунина писала об этом, информация доступна. Спрашивать с меня за то, что схемы работали в Украине в 2014, 2013, 2012 годах, просто неправильно.

Насчет претензий относительно законов. К сожалению, в Украине система финансирования здравоохранения выстроена так, что без изменения законов запустить ее невозможно. Чтобы изменить систему, надо внести поправки в шесть из семи законов, включая Хозяйственный кодекс. Эти законопроекты разрабатывались большой группой людей, включая юристов и международных экспертов. Они были готовы в апреле.

Я очень извиняюсь, что система бюрократии, выстроенная в стране, не позволила внести их до июля (*Шум у залі*). В июле они были уже в комитете. Сейчас тоже можно это сделать, но комитет пошел против. Так что мне делать? Два месяца комитет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністре. Всім, кого назвали, я надам слово для репліки. Послухайте, що я хочу сказати. Наступним розглядатиметься питання формування антикорупційної прокуратури. Я прошу всіх дуже відповідально до цього поставитися, бо ми маємо сформувати антикорупційну прокуратуру, а не просто про це говорити. Не треба зараз створювати прецеденту для влаштування балагана в залі. Я ще раз наголошую: є заява міністра Квіташвілі. Він виступив — ви поставили запитання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови №2864 про звільнення згідно з поданою заявою. Прошу проголосувати. Потім усі, кого названо, отримають слово для репліки. Прошу голосувати і підтримати. Відпустіть людину, якщо вона цього хоче і про це заявила. Запросіть у комітет, я вам влаштую пряму трансляцію, і будете обговорювати.

Голосуємо проект постанови №2864 і розглянемо питання про антикорупційну прокуратуру. І нехай ніхто не виходить із залу. Прошу голосувати і підтримати проект постанови №2864 про звільнення в цілому.

“За” — 222.

Колеги, ще раз ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови “Про звільнення Квіташвілі О. з посади міністра охорони здоров’я України”. Прошу голосувати. Прошу депутатів зайняти свої місця. Це його власна ініціатива, не хотів би йти у відставку, не писав би заяви.

“За” — 216.

Колеги! Ще раз наголошую на тому, що ми розглядаємо заяву про добровільну відставку. Прошу ще раз підійти до цього відповідально.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови [№2864](#) про задоволення заяви про відставку Квіташвілі. Прошу голосувати. Найкраще слово — голосування. Якщо захочете — перепризначите людину на посаду.

“За” — 220.

Шановні колеги народні депутати, переходимо до питання про призначення представників Верховної Ради до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття посад... *(Шум у залі)*. Шановні колеги, проект постанови №3021 про антикорупційну прокуратуру.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я прошу тиші в залі. У нас на порядку денному надважливі антикорупційні законопроекти. Не запустивши антикорупційних законів... *(Шум у залі)*. Шановні колеги, будь ласка, увага! Зараз легше всього оголосити перерву і втратити кілька годин часу. У нас на розгляді — два надважливих документи про запобігання корупції, без яких ми не зможемо запустити всю антикорупційну систему, яку цей парламент готував протягом року.

Я дуже прошу не зупиняти роботу сесії, продовжити засідання, щоб протягом години тих два надважливих (наголошую: надважливих) документи, зокрема проект Постанови “Про визначення кандидатури до складу конкурсної комісії з відбору на зайняття посад членів Національного агентства з питань

запобігання корупції” ([№3021](#)), ми змогли розглянути. Я закликаю народних депутатів до відповідальності. Я дуже прошу залишатися на своїх робочих місцях. Під час обговорення питання ми зможемо виступити і висловити свої думки.

Шановні колеги! Я звертаюся до всіх з великим проханням зайняти свої місця.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Корчинська. Будь ласка, 1 хвилину. Заспокойтесь, будь ласка!

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги, сьогодні для охорони здоров'я важливий момент. Для нас, всіх людей, котрі провели роками в лікарнях, і для мене як для голови опікунської ради і голови найбільшого волонтерського колективу країни, важливо, щоб люди, котрі зараз відповідали тут: пан міністр охорони здоров'я і його перший заступник, були звільнені не за власним бажанням, а безпосередньо парламентом за негідну роботу. 19 травня 67 народних депутатів написали заяву на ім'я Прем'єр-міністра. Була створена міжвідомча комісія, куди увійшли представники десяти міністерств. Були підтверджені звинувачення депутатів щодо блокування закупівлі ліків, встановлення оптово-відпускних цін, що призвело до того, що лікарні не могли місяцями купувати ліки, до блокування тендерів, міжнародних закупівель.

Керувала цим процесом безпосередньо перший заступник міністра пані Павленко. Цих людей треба знімати з посади. Комітет учора не дав приватизувати систему охорони здоров'я. Ми доопрацюємо і запустимо реформу, але на даний момент принциповим є звільнення цих людей з посад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Оксано (*Шум у залі*).

Я ще внесу цю пропозицію. Розумію, що ви ображені.

Ми можемо розпочати обговорення питання про антикорупційну прокуратуру до 14 години, а продовжимо після 16 години. Приймається такий варіант?

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, емоції в залі вщухли, переходимо до наступного питання нашого порядку денного — призначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі. Нагадаю вам, що дане питання має спеціальний порядок розгляду, який не передбачає скороченої процедури. Передбачено повну процедуру розгляду, тому ми починаємо обговорення. Якщо до обідньої перерви о 14 годині ми його не завершимо, зможемо провести голосування після перерви. Але нам треба почати розгляд цього питання. Відповідно до статті 8¹ Закону України “Про прокуратуру” призначення на адміністративні посади в Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру здійснюються Генеральним прокурором України за результатами відкритого конкурсу. Організацію та проведення конкурсу здійснює конкурсна комісія, до складу якої входять 11 осіб, семеро з яких визначаються Верховною Радою України.

Хочу нагадати, що в залі точилася дискусія щодо співвідношення осіб, запропонованих Верховною Радою і прокуратурою. У результаті цієї дискусії було визначено, що семеро осіб буде визначено від Верховної Ради України. Відповідно фракції внесли свої пропозиції, а комітет їх розглянув. Наголошую: без цієї конкурсної комісії ми не зможемо обрати Спеціального

антикорупційного прокурора, не зможемо запустити в роботу антикорупційну систему в нашій державі.

Запрошую до доповіді голову Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Андрія Анатолійовича Кожем'якіна. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується дуже важливе і вкрай потрібне для якісної та професійної роботи Національного антикорупційного бюро питання про призначення представників Верховної Ради України до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі. Як уже сказав пан Парубій, справді, частиною другою статті 8¹ Закону України "Про прокуратуру" це передбачено, і до складу відповідної конкурсної комісії мають увійти сім осіб, визначених Верховною Радою України.

На виконання відповідних доручень Голови Верховної Ради в межах своєї компетенції комітет 2 та 16 вересня розглянув ці питання. Засідання 2 вересня було присвячено організаційним моментам формування комісії. Визначено дату — до 14 вересня всі фракції та групи повинні внести свої пропозиції до комітету. На засіданні комітету 16 вересня розглянуто пропозиції депутатських фракцій та груп щодо кандидатур. До комітету від депутатських фракцій та груп надійшли пропозиції щодо 14 кандидатур до складу відповідної конкурсної комісії. Комітет розглянув їх, народні депутати мали можливість поспілкуватися з кандидатами та поставити запитання.

За результатами розгляду та з огляду на те, що саме Верховна Рада делегує своїх представників до конкурсної комісії, комітет прийняв рішення та підготував відповідне подання щодо

розгляду Верховною Радою України запропонованих кандидатур шляхом проведення рейтингового голосування. За його наслідками — результативне голосування кандидатур до складу комісії з проведення конкурсу на заняття адміністративних посад у Спеціалізований антикорупційній прокуратурі. Зокрема, для розгляду Верховної Ради України пропонується 14 кандидатур, із яких Верховна Рада має призначити лише сім. Це Волох Карл Максимович, Горбач Володимир Анатолійович, Деменко Анатолій Григорович, Джованні Кесслер, Дзира Ярослава Богданівна, Левченко Катерина Борисівна, Мері Батлер, Нищук Євген Миколайович, Рабінович Вадим Зіновійович, Філенко Володимир Пилипович, Шабунін Віталій Вікторович, Шалайський Олексій Степанович, Шишкін Віктор Іванович і Яценко Антон Володимирович.

Зважаючи на те, що Закон України “Про прокуратуру” та Закон “Про Регламент Верховної Ради України” не містять чіткої процедури проведення рейтингового голосування, комітет розробив, погодив з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України та затвердив на своєму засіданні порядок розгляду питання про відбір кандидатур до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

Звертаюся до вас, шановний Андрію Володимировичу: дотримуйтеся запропонованого комітетом регламенту. Це важливо. Я можу його зачитати. Що пропонується? Колеги, пропонується такий регламент: представлення кандидатів — 20 хвилин, виступи від фракцій і груп — 25 хвилин. І голосування проекту Постанови про призначення сімох кандидатур від Верховної Ради до складу комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановне товариство, запропоновано порядок розгляду цього питання. Ще раз його нагадаю. Пане Андрію, я зачитаю пропозицію Апарату Верховної Ради щодо розгляду цього питання.

Перше. Доповідь голови комітету — відбулася.

Друге. Виступи від депутатських фракцій, бо власне фракції були суб'єктами висування, щоб вони могли аргументувати свою позицію, чому вони висувають тих людей.

Третє. Для проведення рейтингового голосування надати по 3 хвилини кожній фракції. Разом це 25 хвилин.

Четверте. Для затвердження кандидатур, які набрали найбільшу кількість голосів, треба по кожному окремо 226 голосів для прийняття рішення.

Чи згодні з таким регламентом розгляду?

Шановні колеги, я дуже прошу зайняти місця, щоб ми затвердили регламент розгляду. Дякую. Якщо немає заперечень проти такого регламенту розгляду, проведемо запис на виступи від фракцій і груп для представлень кандидатів від фракцій. Прошу всіх представників фракцій і груп записатися на виступи.

До слова запрошується Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні громадяни України! Шановні колеги народні депутати! Безумовно, обрання будь-яких антикорупційних прокурорів, членів антикорупційного бюро чи інших осіб, уповноважених на боротьбу з корупцією, — процес важливий. Але скільки б ми їх не обирали, ми ніколи не подолаємо корупцію, якщо не буде змінено систему влади.

Щойно ми розглядали питання про відставку міністра охорони здоров'я. Його весь зал просить: назви прізвища фармацевтичної мафії, яка блокує закупівлі, продає ліки у три — чотири рази дорожче, ніж вони коштують у сусідній Польщі. Ми не чуємо відповіді від міністра охорони здоров'я, бо він хоче просто піти за власним бажанням. А те, що люди мруть від відсутності ліків, ціни на ліки завищені в кілька разів, йому байдуже.

Он ще один корупціонер у ложі уряду — міністр енергетики та вугільної промисловості Демчишин, який мільярди гривень платить російському бізнесу і купує в Росії вугілля, а власну вугільну, енергетичну галузь знищують. Скільки б ми не обирали тут прокурорів, Демчишин займає посаду міністра енергетики та вугільної промисловості. А чому? А тому що його кришують, тому що він кришує російського олігарха Григоришина, а російський олігарх Григоришин — це бізнес-партнер Президента Порошенка. Президент Порошенко ходить і розказує на представленні членів антикорупційного бюро про боротьбу з корупцією міжнародним партнерам. Почніть цю боротьбу з корупцією із боротьби з корупцією в енергетиці, звільніть для початку корупціонера Демчишина з посади міністра енергетики та вугільної промисловості.

Припиніть корупцію в Адміністрації Президента. Заступник Глави Адміністрації Президента Філатов викликає суддів до себе в кабінет і дає їм команди, як голосувати і приймати рішення в тих чи інших справах. Зокрема, справа “Нафтогазвидобування”, співвласником якої колись був Президент Порошенко. Користуючись, точніше, зловживаючи своїми президентськими повноваженнями, через суди намагається віджати цю справу, даючи незаконні команди. Почитайте покази колишнього голови Апеляційного суду Чернушенка, де він чітко розказав, як його викликав Порошенко, які команди давав, які рішення приймати.

Давайте не дурити народ боротьбою з корупцією. Починайте боротьбу з корупцією з себе, із влади. Корупція в Україні йде з президентського кабінету в кабінет міністра енергетики та вугільної промисловості, далі — в кабінет міністра охорони здоров'я, далі — в кабінети суддів, прокурорів, тих, хто виконує незаконні команди Президента Порошенка.

Саме тому Радикальна партія зареєструвала проект постанови про створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради із розслідування корупції Порошенка і вимагає прийняття такої постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сидорович Руслан Михайлович від фракції “Самопоміч” передає слово Єгору Соболеву. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В. Я хочу нагадати, у чому ідея антикорупційної прокуратури. Наша Генеральна прокуратура, зокрема завдяки саботажу багатьох народних депутатів, і далі очолює корупцію. Ідея створення Національного антикорупційного бюро і незалежної антикорупційної прокуратури — це ідея створити місце, де можна зібрати справжніх слідчих, прокурорів, щоб вони почали арештовувати корупціонерів, починаючи з керівництва Генеральної прокуратури. Закон дозволяє вибрати справжнього антикорупційного прокурора, він каже: створіть незалежну комісію, яка незалежно від політики і корупціонерів вибере людину.

Фракція “Самопоміч” делегує в цю комісію Віталія Шабуніна — голову правління громадської організації “Центр протидії корупції”, якого в цій залі не треба представляти. Водночас ми звертаємося до інших політичних сил. Колеги, ми бачимо серед ваших кандидатів, за всієї поваги до мого друга Євгена Нищука, актора. Ми бачимо депутатів, людей, які далекі від світла — боротьби з корупцією і темряви — її творення. Таким чином ми фактично допомагаємо Віктору Шокіну призначити антикорупційного прокурора, який буде його подільником. Віктор Шокін уже делегував чотирьох високопосадових корупціонерів з Генеральної прокуратури в цю комісію — обирати антикорупційного прокурора. Йому достатньо двох слабких, недосвідчених, непринципових людей — і в нього в цій комісії буде більшість. Він призначить Артема Пшонку, діамантового прокурора, кого захоче — людину, яка загубить саму ідею антикорупційної прокуратури і зробить неможливою роботу детективів Національного антикорупційного бюро.

Висуваючи Віталія Шабуніна, ми просимо всіх колег вчинити так само. Давайте делегуємо принципових, з результатами

роботи людей, яких знає все суспільство, які не належать нікому. Нехай вони оберуть справжнього антикорупційного прокурора, і тоді антикорупційне бюро запрацює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Слово “Батьківщині”, потім — “Опозиційний блок”.

Іван Крулько передає слово Андрію Кожем’якіну. Будь ласка.

КОЖЕМ’ЯКІН А.А. Шановні колеги, ще раз хочу наголосити, що це дуже важливе, украй потрібне для якісної та професійної роботи Національного антикорупційного бюро питання — про призначення представників Верховної Ради до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі. Я хочу нагадати присутнім колегам, що ми знайшли компроміс у Верховній Раді і проголосували зміни до Закону “Про прокуратуру”. Це той компроміс, який дає можливість не стояти на місці, а рухатися далі, здійснити реформу прокуратури, навести порядок серед тих чиновників, які займаються корупцією. Я повністю підтримую Єгора Соболева і вважаю, що треба рухатися вперед, незважаючи на прізвища, з якими ми не погоджуємося. Такі закони ми приймаємо і такі правила ми визначаємо, тому за цими правилами будемо грати.

Фракція “Батьківщина” внесла пропозицію про включення до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі Шишкіна Віктора Івановича, він тут присутній. Шишкін Віктор Іванович — відомий український діяч, суддя Конституційного Суду України, народний депутат України першого, другого, третього скликань. Перебуваючи в робочій групі народних депутатів України з розробки проекту Конституції України, вніс низку важливих пропозицій щодо принципів розподілу влади в Україні, які було враховано, за що отримав звання “Заслужений юрист України”.

Віктор Іванович — визнаний авторитет у сфері законодавства і законності, має досвід у зміцненні демократії та утвердженні верховенства права. На зорі незалежності України був Генеральним прокурором і зробив вагомий особистий вклад у створення правової системи нашої держави і дотримання законності. Дійсний державний радник юстиції, кандидат юридичних наук, автор понад ста наукових праць у галузі державного права та управління.

Шановні колеги, прошу підтримати кандидатуру Шишкіна Віктора Івановича щодо включення його до складу комісії з проведення конкурсу на зайняття адміністративних посад у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв Михайло Миколайович від “Опозиційного блоку”.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Опозиційний блок”). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Сьогодні на розгляді дуже важливе питання. Я привертаю увагу народних депутатів України до того, як воно звучить: призначення представників Верховної Ради України. Це буде тестом на зрілість Верховної Ради України. Ми сьогодні призначаємо не представників коаліції, не представників більшості. Ми маємо призначити представників всієї Верховної Ради України.

Саме тому я прошу, незалежно від симпатій, щоб у цій комісії були як представники від фракцій коаліції, позафракційних народних депутатів, так само і представники опозиції. Від “Опозиційного блоку” ми внесли кандидатуру Рабіновича Вадима Зіновійовича. Я дуже прошу народних депутатів України підтримати

цю кандидатуру, щоб комісія представляла весь спектр політичних сил Верховної Ради України. І тоді до неї буде довіра.

Привертаю увагу народних депутатів України до того, що відбулося у Верховній Раді під час розгляду попереднього питання. Ви знаєте, я чув багатьох міністрів різних урядів України, але такого некоректного ставлення до народних депутатів я ще не бачив. Доки ми не поважатимемо себе самі, доти нас не поважатимуть інші. Уряд підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України. Якщо міністр веде себе некоректно, неетично, а часом по-хамськи, він має бути звільнений з посади не за власним бажанням, а за статтею з припискою, щоб надалі ним займалася Генеральна прокуратура України. Таких речей пробачати не можна. Хамство у Верховній Раді України має каратися!

Шановні колеги, я дуже прошу підтримати і включити до складу комісії кандидатуру Рабіновича Вадима Зіновійовича.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Червакова від “Блоку Петра Порошенка” передає слово Сергію Лещенку. Будь ласка.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Шановні колеги! Корупція залишається головною проблемою українського суспільства після Майдану. Нещодавно Міжнародний республіканський інститут оприлюднив цифри, які вразили мене і багатьох, хто їх побачив. Виявляється, українські громадяни вважають, що режим Януковича боровся з корупцією краще, ніж нинішня влада. Так вважає 51 відсоток громадян. Ці цифри є дуже тривожним дзвінком для всіх нас, тому що люди у своєму гніві не розбиратимуться: хто був в опозиції, хто при владі, хто їв землю на трибуні, а хто скавав біля трибуни. Люди вимагають посадити корупціонерів до в'язниці.

Для того щоб боротися з високопосадовою корупцією, створено Національне антикорупційне бюро, яке буде переслідувати корупціонерів найвищого рангу. Але для того, щоб це бюро ефективно працювало, треба створити антикорупційну прокуратуру і призначити спеціального прокурора, який підтримуватиме обвинувачення в суді. З цією метою ми прийняли закон на минулій сесії. Тут були бурхливі баталії, нам удалося відстояти норму, згідно з якою парламент вносить сім кандидатур до цієї номінаційної комісії. Сьогодні ми будемо обирати сім прізвищ.

На моє переконання, на переконання нашої фракції, в цьому переліку обов'язково має бути представник західних структур, які довіряють Україні, виділяють величезну фінансову підтримку, які пішли назустріч у скрутний момент фінансових буревіїв. Сьогодні ці організації мають бути представлені в комісії з вибору антикорупційного прокурора.

Зокрема, на ваш розсуд буде запропонована кандидатура Джованні Кесслера, який вже має досвід відбору голови Національного антикорупційного бюро, а також кандидатура Мері Батлер, яка працює у відділі конфіскації активів та протидії відмиванню коштів Міністерства юстиції США — надзвичайно досвідчена людина, яка працювала у Посольстві Сполучених Штатів Америки у Києві.

Також важливо, щоб до цієї комісії потрапили представники громадянського суспільства, зокрема журналісти і громадські активісти, які багато років розслідують корупцію, публікують статті на цю тему. Зокрема Віталій Шабунін — голова правління Центру протидії корупції. Того центру, що викривав корупцію в Міністерстві охорони здоров'я, стосовно якого щойно були дуже бурхливі дебати. Також Олексій Шалайський — людина, яка багато років очолює сайт “Наші гроші”, що спеціалізується на викритті зловживань при державних закупівлях. Буде номіновано Віктора Шишкіна — колишнього Генпрокурора і судді Конституційного Суду — принципову людину, яка має власну позицію із багатьох питань, досвід у викритті злочинів, юридичну практику.

Важливо, щоб ці люди потрапили до цієї комісії. І звичайно, важливо, щоб туди не потрапили люди, які голосували за злочинські закони 16 січня або підтримували колишню авторитарну владу.

Дякую за увагу і сподіваюся на результативне голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від “Народного фронту” до слова запрошується Антон Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю. Шановні колеги! Шановний український народ! Фракція “Народний фронт” пропонує п’ять кандидатів до складу комісії із відбору антикорупційного прокурора. Це Мері Батлер — заступник голови відділу конфіскації активів та протидії відмиванню грошей Міністерства юстиції США, Джованні Кесслер — генеральний директор Європейського управління боротьби з шахрайством. Це ті люди, які допомагали нам обирати керівника антикорупційного бюро. Вони знані в Україні як взірці чесноти та гідності. Це Олексій Степанович Шалайський — директор громадської організації “Наші гроші”, загальновідома особа, яка допомагає у боротьбі з корупцією. Це громадський активіст, спеціаліст у питаннях очищення влади, співзасновник громадського люстраційного комітету Волох Карл Максимович. І Філенко Володимир Пилипович — радник міністра внутрішніх справ, багаторічний народний депутат України, один з тих, хто голосував за незалежність нашої країни.

Ми пропонуємо під час рейтингового голосування визначитися з кандидатурами і обрати найкращих людей, які оберуть чесного антикорупційного прокурора, який допоможе в боротьбі з корупцією в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Від групи “Партія “Відродження” до слова запрошується Святаш. Будь ласка.

СВЯТАШ Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №170, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги! Справді, до складу цієї комісії мають увійти представники всіх фракцій і депутатських груп парламенту, як із коаліції, так і з опозиції. Партія “Відродження” перебуває в опозиції, тобто ми не в коаліції. Делегуємо до складу комісії члена нашої депутатської групи Яценка Антона Володимировича — народного депутата України трьох скликань. Він має юридичну освіту, доктор економічних наук, працює у профільному комітеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від позафракційних слово надається Юрію Левченку. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія “Всеукраїнське об’єднання “Свобода”). Всеукраїнське об’єднання “Свобода”, виборчий округ №223, місто Київ. Я хочу звернутися насамперед до українського народу, до тих людей, які нас зараз слухають і дивляться. На превеликий жаль, коли сьогодні вранці розглядалися доленосні для країни законопроекти, жодному свободівцю не дали можливості висловитися. На превеликий жаль, і питання, яке ми розглядаємо, й інші розглядалися з тотальним порушенням Регламенту Верховної Ради України. Попри те, що спікер Гройсман не раз заявляв, що починається нова ера Верховної Ради, що цього вересня вже Регламенту дотримуватимемося, як і раніше, якщо це

не вигідно владі та режиму, Регламент не дотримується на порушення Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”.

Я хочу ще раз звернутися до людей. Люди добрі, задумайтеся, чому деякі справи робляться “втемну”, на порушення елементарних процедур, яких легко дотримуватися: процедури повного обговорення, процедури першого і другого читань, наявності документа. Ми обговорюємо дуже важливе питання — створення комісії, яка обиратиме антикорупційного прокурора, але документа з прізвищами депутатам не роздано. Учора о 3 годині ночі я спеціально перевіряв — не було документа на сайті Верховної Ради України. Не було цього документа в порядку денному. Але зараз триває розгляд, знову швиденько, попри те, що половини залу немає, намагаються забалакати процес. А прізвищ ми досі не маємо. Я хочу, щоб український народ зрозумів, що режим і та більшість, яка потурає і знищує внутрішні правила парламенту, нічого доброго для країни не може зробити.

Сьогодні на порушення Регламенту проголосували рішення про фінансову кабалу на 40 років наперед під проводом пані Яресько, яка 20 років працювала у фінансовому секторі, яка досі отримує безпосередньо від інвестиційних компаній величезні надходження, яка є мультимільйонером. Проголосували без реального обговорення, швиденько в першому читанні та в цілому, попри те, що народні депутати вимагали другого читання. Зараз так само намагаються визначити людей, які обиратимуть антикорупційного прокурора, попри те, що прізвища не були роздані заздалегідь.

Я закликаю і вимагаю від Голови Верховної Ради, який, на превеликий жаль, відсутній на своєму місці у президії, нарешті виконувати Закон України “Про Регламент Верховної Ради України”. Може, тоді й інших законів у країні будуть дотримуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги народні депутати! Хочу зазначити, що я був одним із тих, хто наполягав на тому, щоб цей документ розглядався саме сьогодні, а не пізніше. Хоча, справді, лише вчора відбулося засідання комітету і було прийнято це рішення. Ми могли б чекати десять днів і ще на два-три тижні відтермінувати створення комісії з обрання антикорупційного прокурора. Ми могли б ще на кілька місяців відкласти обрання Спеціального антикорупційного прокурора і говорити про режим, про владу, яка не бореться з корупцією.

Я був тим, хто наполягав, щоб ми не чекали двох-трьох тижнів до розгляду цього питання. Я був тим, хто наполягав, щоб це питання розглядалося сьогодні, бо воно має величезну вагу. Наголошую, цим питанням закривається одна з надважливих ланок у системі боротьби з корупцією — тих законодавчих актів, які Верховна Рада прийняла попри критику, негатив, попри звинувачення, що вона недостатньо працює. Ми підготували найкращий антикорупційний пакет законопроектів за весь час незалежності Української держави. Про це також треба говорити і згадувати, а не лише про режими, клани тощо. Здійснена довготривала робота щодо створення антикорупційного бюро, в якій задіяні громадські діячі, що обиратимуть прокурорів. Так само, як нова поліція, завтра з'являться нові детективи, для яких не існуватиме ні чинів, ні посад, ні грошей. Вони будуть повністю впевнені у своїй правоті, ми побачимо, як корупціонери сідатимуть за ґрати. Але неможливо роботу антикорупційного бюро зробити комплексною, якщо не буде обрано Спеціального антикорупційного прокурора.

І тому необрання сьогодні спеціалізованої прокуратури, відтягування цього питання на кілька тижнів — це відтягування системної боротьби з корупцією. Я переконаний, що ми не можемо ці питання відкладати. Ми повинні приймати рішення якнайшвидше. На жаль, дуже рідко є достатня кількість голосів у залі.

Тепер щодо процедури. Ми цілковито дотримуємося Регламенту, розглядаємо за повною процедурою. Виступив голова комітету, представники від фракцій і позафракційні.

Шановні колеги, наступним кроком мало б бути рейтингове голосування щодо кожного кандидата. Потім, якщо в цьому рейтинговому голосуванні ми виберемо сімох найбільш рейтингових кандидатів, має відбутися ще одне голосування щодо кожного з обраних кандидатів. Лише після остаточного голосування, якщо кандидат від Верховної Ради набере 226 голосів, його буде затверджено.

У комісії — 11 осіб: семеро — з Верховної Ради, четверо — від Генпрокуратури. Якщо ми не оберемо своїх сімох кандидатів згідно з положеннями закону, четверо кандидатів від прокуратури зможуть приймати рішення самостійно. Тому на нас лежить велика відповідальність.

Внесено 14 кандидатур. Це різні люди. Як і Єгор Соболев, я закликав, щоб політичні партії висували кандидатами в конкурсну комісію не своїх партійних активістів, політичних колег, а авторитетних, незалежних громадських діячів, спеціалістів у сфері боротьби з корупцією, щоб ні в кого не виникало підозри, що влада чи будь-хто інший хоче знайти механізми впливу і контролю над Спеціальним антикорупційним прокурором.

Я хочу з честю сказати, що майже всі фракції, крім однієї, яка висунула колегу-депутата, пішли цим шляхом, правильним і єдино можливим — висунули громадських діячів, відомих своєю боротьбою з корупцією. Хочу подякувати “Народному фронту” за висунення міжнародних світочів боротьби з корупцією, таких як Мері Батлер — заступник голови відділу конфіскації активів та протидії відмиванню грошей в Міністерстві юстиції США. Людина, яка має міжнародний досвід, авторитет у цій сфері — Джованні Кесслер — генеральний директор Європейського управління боротьби з шахрайством. Міжнародні авторитети додадуть

авторитету нашій комісії. Ніхто не запідозрить, що на цих людей може вплинути будь-хто з чиновників.

Ми завершимо ці процеси. Ми оберемо комісію, спеціального прокурора і створимо в нашій державі систему боротьби з корупцією, щоб знищувати її на всіх рівнях. Корупція як рак проїла тіло українського суспільства. Для цього потрібна дисципліна, швидкі й рішучі дії. Я впевнений, що процеси, які ми запустили, незворотні, ми зможемо довести їх до логічного завершення.

Колеги, хочу з вами порадитися щодо процедури. Не секрет, що багато з колег у зв'язку з тим, що о 12 годині не було перерви, розійшлися. У мене пропозиція: протягом наступних двох годин перерви, передбаченої Регламентом, усі можуть ознайомитися із запропонованими кандидатурами, бо жаліються, що не знайомі. Відкрийте сайт, пане Юрію. Можете ознайомитися з кандидатами і прийняти виважені рішення. Ми маємо обрати семеро кандидатів із 14. Голосування буде рейтинговим і відповідальним. Я прошу всіх використати ці дві години насамперед для того, щоб прийняти для себе рішення щодо підтримки кандидатів.

Надзвичайно важливо мобілізувати весь наш депутатський корпус, щоб о 16 годині зал був переповнений, як це було зранку, щоб ми могли провести повноцінне рейтингове голосування і завершити процедуру обрання кандидатів до складу комісії щодо Спеціалізованого антикорупційного прокурора.

Дуже закликаю до відповідальності. О 16 годині ми маємо зібратися і бути готовими до прийняття важливих, відповідальних рішень.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Ще раз закликаю о 16 годині всіх бути присутніми на робочих місцях для продовження роботи.

Дякую.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернувся із заявою народний депутат України БАНДУРОВ В.В. (*одномандатний виборчий округ №79, Запорізька область, самовисуванець*): “Прошу врахувати мій голос за проект Закону “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік” щодо підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати”, [№3060](#), який було прийнято 17 вересня 2015 року за основу та в цілому, а також внести відповідні зміни на офіційній сторінці веб-сайту Верховної Ради України”.